Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sermo super psalmum quinquagesimum

Johannes <Chrysostomus>

[Köln], De fide, nicht nach 1473

urn:nbn:de:bsz:31-311594

Visual Library

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

+ Dg 46.

O 6.

H. 5030	1.) Cöln. Arnold Therhoernen. c. 1470 sq.
H. *5954.	2.) adh. a.)
H. *2900.	3.) " b.) Strassburg, M. Flach. c. 1474 " GW 7986
H. 2867.	4.) " c.) Burgdorf, typ. ign. c. 1474–5 gW 4071
H. *7448.	5.) " d.) Nürnberg, Joh. Sensenschmidt " 4047
~~[illegible]~~	~~6., 7.)~~ " e.), f.) " c. 1470
H. *5913 gW 3397	8.) 5 " g.) Strassburg, Joh. Eggesteyn c. 1472

AN 629
AN 630
AN 631
AN 632
AN 633
AN 634

Hece 1260
vgl. Schramm 19

Fr. petrus Geroltt. Ex augia
maioris anno ab incarnatione Dni.
1 . 5 . 6 . 5 .
Jax

Crisostomus, Joh.
serm.

(1)

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Criſoſtom9 de pñia dauid.

C. Ser. 5. N. 6.

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

¶ Incipit ſermo Johãnis Criſoſtimi epi ſuper q̄nq̄geſimū pſalmū Miſerere mei deus

Pictores imitãtur arte naturã ꝛ co lores coloribus ꝑmiſcentes viſibi les corporū depingūt ymagines ꝛ faciūt homines ꝛ aĩalia et arbo res ꝛ reges et ruſticos ꝛ barbaros ꝛ pūgnas et iras ꝛ torrētes ſāguinū ꝛ lāceas et ſcuta et ſedem regalem et imꝑatorē ſedentē ꝛ bar baꝝ ſubditū et gladiū acutū et fluuios decur rentes et cāpos varijs florib; adornatos et oĩa que videtur p artē imitantes mirabilem hyſtoriã videtib; preſtãt Sic qȝ ꝓphete velꝫ quidã pictores ſūt virtutis ac malicie Deſcri būt enim et illi peccatorē iuſtū penitētē ſtan tem cadētē ſurgētē titubãtem et ſicut faciūt pictores occidentes ꝛ occiſos ſic ꝓphete faci ūnt aliq̄n quiꝰ inſurgēcia peccata aliquādo eciã alliſa Eodē modo ꝛ demones ĩpūgnãtes ꝛ flētes hoĩes ꝛ expūgnãtes ſic ꝛ diabolū in ſidiãtē ꝛ victū Cū ergo talis eſt eoꝝ deſcrip cio vt eam cercius hec eadē addiſcamus et ſtã tes quidē deforis ꝯſiderãtes ymagines nichꝪ acquirimꝰ lucri Quid eni michi ꝓdeſt regis et ꝯſulꝪ ymagiūc intueri cū neq; rex hic poſſūt (nec qui deſcripio) que erit m̄ vtilitas viſionis cuiꝰ deſideriū nō habeo Quid ꝛ ſi deſideauero

Ad ſcriptura [illegible]
[illegible] pictoriby

punior. Quid m̄ p̄derit vidē hoīem locuple
tem ⁊ iopē. Si eī pauper fuero liuore tabeſco
et ſi diues fuero ſimilr̄ aliis inuidie ero. Di
mitte illas ymagines ⁊ ꝯſidera hiſtoriā hanc
ſi videro ꝯſulē q̄d ad me. Qd ſi videro pecca
torē cecidiſſe ⁊ ſurrexiſſe erit m̄ viſio ad doc
trinā. Si videro iuſtū ſtantē viſio me ad ſo
lerciā ⁊ ad pħiam deducit. Ex hac namq; vi
ſione addiſco certamē et erudior ad victoriā
Qd ſi videro iuſtū ſbplantatū ꝯtriſtor q̄dē
ſ; cautior de facto īuenior. Hec aūt oīa m̄ nō
trāſitorie neq; ſine cauſa ſunt dicta. ſed quia
pſalm⁹ q̄ hodie lect⁹ ē ymago ad hāc diſcipli
ne doctrinā nos adducit Si eī ait ꝓpħa. Mi
ſerere mei de⁹. dele iniq̄tatē. Hec eſt ymago
pſalmū enī ymaginē voco. video em̄ diuerſas
in pſalmo perſonas peccatum inſurgēs et oc
ciſioni deditum penitenciam aſtātem. ⁊ ꝯcer
tantem dei mīam deſup adducētem ꝓpriā pe
nitenciam preſtantem multos lacrimaꝝ ⁊ con
feſſionis fontes habentem. Iſte pſone ymagi
nes ſunt. ſ; prius ꝙ ad pſalmū veniā. Iuſtū
ē ut ei⁹ ſupſcripcōꝫ vob enarrē. Sicut eī hn̄t
ymagines ſupſcripcōes deorſū fixas nimio co
lore ī q̄bꝫ ſcriptū ē. q̄ rex ⁊ qd preliū euicerit
ita ī pſalmis deſuper titulus fix⁹ ē que cauſa
ſit q̄ re doctrina. ⁊ q̄propter pſalm⁹ ſit dict⁹

Prebete itaqꝫ veſtras attētius aurēs non enī
de puo imminet narracio vobis/pſalmus da
uid cū veniſſꝫ ad eū nathā propheta qn̄ intra
uit ad berſabee vxorē vrie hec eſt ſupſcripcō
Diſcam⁹ igitur quis eſt nathā diſcam⁹/ et q̄
ſit berſabee vxor vrie ⁊ qn̄ ad eū intrauit na
than ꝓpha et q̄ ꝓpter pſalmum iſtū ꝯſcripſe
rit Non enim oēs pſalmi ī dauid ſcripti ſūt
nec omnes ab ipſo ſcripti ſunt neqꝫ enī pro
prias tātūmodo paſſiones edixit ſed ⁊ aliorū
cecinit caſus qn̄ dicit Super flumina babilo
nis illic ſedim⁹ ⁊ fleuim⁹ dum recordaremur
tui ſion Manifeſtum quia non de ipſo dicit
pſalm⁹ nec enim prexit in babilonem nec vi
dit barbarā regionem neqꝫ ſedit ī alienā ter
ram et fleuit ſed q̄ iudeis ventura eſſent nar
rauit Et qn̄ iter dicit· foderūt manus et pe
des non vtiqꝫ paſſiōes enūciat ſuas·ſed cru
cē dn̄i ſacrificiū orbis t̄re ſalutē generi hūano
predixit Imago enim eſt pſalmus variā ī ſe
ꝯtinēs diſciplinā aliqn̄ quedā ſua aliquādo
aut aliena denūcians Quia igit̄ pſalm⁹ iſte
non alienas paſſiones enūciat ſ; proprias ī
dicat Dixit qn̄ venit ad eum nathā ꝓpha
ſupſcripcio pſalmi ꝯſtringit nos ⁊ non ſinit
nos lōgi⁹ euagari et ad alia transferre mētē
ſ; ſtatim eā demōſtrās et docens que textus

cōtinet pſalmi. Cōſiderate igit diligēci⁹ ſiue iuſti ſiue peccatores vtriqꝫ eni ꝑti vtilis pſalmus erit. Juſto quidē ne ꝑ negligēciam ac deſidiā obtorpeſcat peccatori aūt ne ſemetipſū deſpiciat. vtriſqꝫ eī periculoſa contēpcō. Cū ꝗ iuſt⁹ ꝑ negligenciā cadit et peccator cū de ſe deſperauerit perit. Vt igit neqꝫ iſte ī ruina ꝑmaneat neqꝫ ille ī lapſum decidat vtriqꝫ ꝑti vtilis decātacō pſalmi. Incipio eī dicē ꝓphē grāde pccm̄ ꝗ peſſimū ſꝫ nemo derogat de nobis dei eī miſericordia hūano gn̄i ꝓuidēciā faciēs ꝗ bn̄ geſta ſcōꝝ ꝗ peccāciū negligēciā in meli⁹ ꝯmutauit ut alioꝝ vulnēa aliis ꝓuideāt ſanitatem. ꝗ iuſti naufragiū fiat peccatori ſtabilis portus. Cū eī iuſtū legero peccaſſe ꝗ penituiſſe nō deſpērabo de mea ſalute. et cū audio diabolū de celo cadēte illi⁹ ruina m̄ fit occaſio reſurgēdi. ꝓpt hoc ꝗ grā ſācti ſpūs nō ſolū bn̄ geſta ſcōꝝ ſꝫ ꝗ negligēcias memorauit. Nō eī ꝓpt illos tātū ꝯſcribi voluit ſꝫ ꝓpt illos q̄ forte ſimili paſſiōi obnoxii erūt. Volo ēgo oſtēdere. hūc fortiſſimū viꝝ vulneratū lapſū victū ſurgentē pūgnantē vincentē. et coronatum Nec eī oſtēdo eū lapſū ſolūmō ꝗ iacentē. ſed exurgētē ut ex vtriqꝫ ꝑte tuū lucrum ſit et ſi forte peccaueris non deſperes. ſꝫ curras illico ad ſurgendum. nec dicas apud temetipſum

re m̄i re m̄i peccā mechatus ſū fornicatus ſum
homicidiū ꝑpetraui ne deſperes. habes em̄ ſa
lutare remediū delictoꝝ. Cū ergo video iſtū
tlia vulnera ſuſcepiſſe. et ſanctū factū ⁊ iteꝝ
p penitēciā ad ſanitatē rediſſe cōfeſtim ad exo
mologeſim curro. ⁊ audaciter fōtes lacrimaꝝ
ꝓfundo. vt ergo p illi⁹ ꝯfeſſionem tuā. meli
us. ſalutē ꝯgnoſcas. Audi quid dicā. Multi ſe
pius viri ⁊ mulieres īfirmitatē peſſimam con
traxerūt ⁊ gemit⁹ ⁊ lacrimas ꝓfuderūt. ⁊ mul
ta medicamēta expēſa ſunt. ⁊ nichil preualu
it medicina. ſꝫ pulchritudo emarcuit. et corpus
diſtabuit. Anxia fit poſt hec mulier heſitans
et dicens. Vbi vadā. Quid faciā. Pecunias
largita ſum. medicos vocaui medicamenta ex
pendi. manet infirmitas. nō ſanatur vulnus
In hiis igitur cogitacionib⁹ ꝯſtituta euenit
quedā de hiis que ad viſitādum venerant di
cere. et ego aliquā ſimilē ſuſtinui īfirmitatem
ſꝫ ille. ⁊ illa poſuere m̄i medicamēta. ⁊ liberata
ſū a dolore. Hec cum audiſſet infirmus. rogat
ſibi mulierem demōſtrari que illi ꝯtulerit ſanī
tatem. Et illa dicet. vade ad auguſtū locum
qui ē iuxͣ illā ⁊ illā domū ⁊ ibi īuenies. Sicqꝫ
nūc q̄m mechatus es et homicidiū ꝑpetraſti
hoc eſt peſſimū vulnus. oſtēdā tibi quō ille cu
rat⁹ ē. et q̄lē impoſuit medicinā ⁊ n̄ dico vade

ad auguſtũ locũ ⁊ interroga illũ ⁊ illũ/ non ẽ
opꝰ ut labores ⁊ anxiꝰ q̄ras. ⁊ huc illucq; diſ
currras. ſ; h̄ te teſtãtẽ facõ ſuſcipe medicinam
tm̃ diligẽtiꝰ attẽde q̄ dñr neceſſe ẽ ei ad cep
ta reducẽ verbũ. ⁊ tps edicẽ qñ peccauerit et
ob quã cãm ⁊ pſonã ⁊ penitẽtiã ⁊ correctõez
et medicinam ut oĩa diligẽtiꝰ addiſcẽtes in
ſtructi recedatis. Iſte igit̃ dd adoleſcens. et
paſtor/ ciuitates quid ⁊ turbas affugiẽs p he
remũ vero phatur nichil ↄmune ſecl'ariũ hñs
nõ negociacões nõ feneracões nec aliq̃d diffi
cile mũdi iſtiꝰ ſ; ex pua etate ĩ deſerta ſilẽtij
hĩtabat ⁊ ſic ĩ portu trñquillo. ĩ heremo ſedẽs
⁊ ouiũ curã hñs regnũ celeſte meditabat̃. Iſte
ẽgo adoleſcẽs valde erat puulꝰ q̃d etate ſeni
ce aũt mẽte ⁊ etas pua nichil impediebat tã
te virtuti. Et cũ eſſ; adoleſcẽs adũſantes ſib
fortit̃ ſuperabat nõ robore corporis. ſ; virtu
te fidei. Attẽde diligẽciꝰ q̄ dñr. Cõtigit aliqñ
diſplicẽ dd regẽ iudeoꝝ mittit illico ſamuelẽ di
cẽs ad hꝰ puuli pr̃ez ⁊ cum veniſſ; ſamuel ad
yeſſe pr̃em dd adoleſcẽs ĩ heremo oues paſce
bat. Nõ ceſſabo ſepiꝰ adoleſcẽtulũ noĩare ut
nullꝰ. neq; iuuenẽ culpet. neq; collaudet ſenẽ
Non enim canicies laudabilis. neq; iuuuẽtꝰ
culpabilis. Multi quippe. ⁊ ĩ iuuentute phiã
demonſtrauerunt. et in iuuentute lapſi ſunt

Nam tres pueri in ignē miſſi ſūt regis impe
rio⸗⁊ quia virtute celeſti prediti erāt⸗ꝙ ſibi
bene viuēdo acqſierāt flāmas ī rorē ꝯūcterāt
Sed ⁊ daniel cū eſſ̶z⸗xij⸗ānoꝝ leonū rabiē in
ouiū māſuetudinē ꝯmutauit⸗et ferociā eoꝝ ſi
de fregit⸗ Neqꝫ igitur iuuenē culpes⸗nec col
laudes ſenē⸗ Non enim in dīa etatis virtꝰ ac
malicia ꝯgnoſcitur⸗ſꝫ in dīa mētis⸗ Q̄d ſi fue
ris ſobrius⸗nichil te immatura nocebit etas
Et ſi fueris negligēs⸗ſenectꝰ tibi ꝓdeſſe⸗nō
poterit⸗ Canicies aūt ſapīe non capilli cādidi
reqruūtur Iſte ergo puulꝰ⸗cū eſſꝫ⸗matuē ṽtu
tis poſſidebat aīmū⸗ Venit ergo ſcūs ſamuel
ad yeſſe ꝯſtituē regē nō multitudīe vallatꝰ
militū nec ambicōe ſupba adueniēs ſꝫ cornu
quo erat ſcm̄ oleū hn̄s in manu et dicit ei mi
ſit me dn̄s ad te ut ex filijs tuis ꝯſtituam re
gem⸗eſtimās ille ꝑmogeīto aptā filio digni
tate adducit eum in medio⸗ Cui dicit ſamuel
Trāſeat⸗non enī ꝯplacet deo⸗venit et ſecūdꝰ
nec ipē placuit⸗ſimilit ⁊ terciꝰ et quartus ⁊
quintꝰ ⁊ reliq̄⸗ Iamiamqꝫ ꝯplebatur numerꝰ
filioꝝ⸗et q̄ querebatur⸗non īueniebatur ī nu
mero filioꝝ⸗ Dicit ei ſamuel⸗ Numquid defe
cerūt filij⸗ Erubuit pr̄⸗ Habeo⸗inquit⸗vnum
filiū puulū ⁊ ꝯtemtibilem ⁊ paſcit oues⸗ Tu
autē regem requiris⸗ D⸗pr̄ puulū ⁊ paſtorem

dicis hō deſpicit ꝫ ds coronat nō ei ſicut vidz
hō. vidz ds hō ī facie. ds aūt ī corde. Nunq̄d
magnitudinē corpis q̄ri9. ı̄genuitatē aīe deſi
dam9. Cōſidare diligēti9 nō dixit ei ds vade
ꝛ ūge m̄ dd ꝫ vade ꝛ iunge m̄ vnū d filijs yeſ
ſe Et cur dubie ꝛ non ſpālit dd noīauit ne. ſ.
dd patēt qd paſſ9 ē ioſeph. Dic ei illi addiſ
cētes ſitur ſibi regē īſidiati ſūt. et p9 mltas
iniurias vēdiderīt ſicut fordis erat ne. et iſti
hec cad ppetrarēt vn̄ ignorācia cautele effec
ta ē mē. Stabat igit̄ ꝓpha heſitās ꝛ q̄rebat
vnū d filijs e9 Cui ille nō habeo ı̄q̄t ñ infantē
puulū paſcētē oues vb ſūt q̄ ſemetipōs ador
nāt extrīſec9 ꝛ depigūt Nolo pulcritudinē cor
pis hoēſtatē mētis req̄ro. Quid ei ē ſpecōſa
mulier ſeplchrū dealbatū ñ fuerit ſobria caſta
pudica. pulchritudo aūt ē ſine hijs virtutib9
precipuū patēs venenū īſpicīb9 cōpoſitū de
cus ei corpis īfirmitate marceſſit ꝛ plchritu
do egritudīe tabeſcit. Aīe vero plchritudo im
mōlis ē ꝛ eīna ꝛ tūc maxie oñdit ꝓpū dec9
cū ceſſauerint paſſiōes tūc ei mēs tnquillita
te petit. Si ego videris virū ā mlieīe ſpecō
ſam ne mireris nā ꝛ robore arbores cū dēſe ſit
folijs ꝛ altitudīe excelſe attn̄ nō hn̄t fructū
hoīb9 aptū ꝫ porcis afferūt cibū. Vinea aūt
pterī rcſtēs. matur vuarum affert fructum

Quid ergo. vis vineã hr̃e ã roborẽ. puto te
vineã eligẽ. magiſqȝ leticia ẽ. ad hoim vſus
q̃p roborem animaliũ eſcam. Quid ape vtili9
Quid pauone pulcri9. Quid formica ſapien
cius. Et apis quidẽ dulcedinẽ in ſe habȝ. et ac
culeũ. Pauo enim. ſolummõ in pennis. non
infráũ decorus. Formica vero ɔtẽtibil' hoib9
ȝ magiſtra virtutũ eſt. Venit ergo dauid. de
paſcuis et vngit iuſſiõe dñi oleo bñdictõnis
miniſterio quidẽ hominis. ȝ dei nutu. Quid
ſuppoſuit capiti eius. cornu criſmatis õi dya
demate et purpura potiꝰs et preſerit. Habens
regnum non lorica indutũs non ꝓtectus clip
peo. nõ telis munitus. ȝ habẽs. benedictõem
dei omnium potẽciorem. Post hoc ergo pec
catis facietibꝰ inſurrexerũt allophili et vaſta
uerũt regionẽ iudeã. Et cũ hec agerẽt. miſſ9
a patre. pcepit in caſtra. hebreoꝝ. videre euen
tũ rei. Veit ergo dd. vbi erat vtqȝ exercitus
et vidit caſtra barbarorũ valde multa et arma
ſplendẽcia. et de ſuis vulneratos plurimos. et
nutu dei. ꝓceſſit paſtor ad pugnam. Et qm̃
bello fuerãt aſſueti pauore tremebãt. Et ille
qui arboribꝰ et vmbra et frõdibꝰ delectabatur
cũ vidiſſȝ alienigenã ꝓuocãtem ad ſingulare
certamẽ. irruit in eum ſpũs dñi. Et dixit ad
barbaꝝ. Quis ẽ iſte icircũciſ9 q̃ blaſphemat

caſtra dñi ꝯſidit alienigena Unde tibꝫ ſupbia
iſta ⁊ audacia ut audeas ꝯgredi mecũ ⁊ male
dixit philiſteꝰ dd̄ ⁊ dixit Veni ad me ⁊ dabo
carnes tuas volatilibꝫ celi ⁊ beſtijs terre Dix
it aũt dd̄ ad philiſteũ. Tu venis ad me cum
gladio haſta ⁊ clippeo/ego aũt venio ad te in
noĩe dñi exẽcituũ dĩ agminũ iſrł q̃bꝫ expro
braſti hodie ⁊ dabit te dñs ĩ manu mea ⁊ pcu
ciã te ⁊ auferã caput tuũ a te nõ ꝑtimeſcã cor
pis ꝓceritatẽ. cũ ĩſipientẽ nouerĩ mentẽ tuã
nec pauebo magnitudinẽ nauis. ſꝫ cõtempnã
quia gubnatorẽ nõ habes intꝰ quippe quẽ ſciã
aduerſariũ dei. Dic m̃ q̃bꝫ armis confidis. o
dauid non carnalibꝫ inquit. ſꝫ ſpũalibꝫ arma
eñ nrã nõ carnalia ſꝫ ſpũalia ſunt. ſed quõ tu
hijs cũ exiguus ſis cõfidis. Confido quia mag
nus es dñs ꝯtẽptibilꝭ quĩd armato ſꝫ q̃ miſit
me fortis ẽ. Ipſiꝰ ei maieſtas mare ꝯuertit
ĩ aridã petrã dirupit ⁊ emanauerũt flumina
⁊ q̃ elementa mutauit. multomagis vnũ ſup
biſſimum proſternere poterit Et hec quidem
preueniens ſermo narrauit Sed redeamus ad
ordinem hiſtorie. Interea venit. ad fratres
dauid. et dicet eis. Quid dabitur viro. qui
abſtulerit. caput eius. de mercedibus diſpu
tat. non ut mercedem accipiat. Sed ut eos
firmiores reddat. Quid ergo. faciũt fratres

itez inuidia· itez liuoꝛ· dicit ad eū maioꝛ frē
ſuꝰ q̄re veniſti ⁊ q̄re dereliq̄ſti paucu͡las oues
in deſerto ego noui ſupbiā tuā ⁊ neq̄ciā cordis
tui ꝙ aūt nō poſſes pūgnaꝛ manifeſtuũ eſt de inuidia
O· zelus· o īuidia· oĩ malicia cumulata· Inui
dia ignis ē inextīguibilꝰ etenī ſicut tinea cor
rodit vel ꝯmedit veſtimēta ſic ⁊ inuidia eum
quidez q̄ zelatur ꝯſumit· eū aūt cui īuidet cla
rioꝛē reddit· Nā ⁊ ioſeph hoc a fratribꝫ paſ
ſus eſt ⁊ illi q̄dem q̄ inuidie faſtibꝫ vrebātꝰ de
libertate i ſeruitutē adducti ſūt· cui aūt inui
ſum eſt· rex cōſtitutꝰ ē· Itez emuli iterū frēs
nos iquit ſcimꝰ ſupbiā ⁊ maliciā cordis tui q̄
eni ēat neceſſitas ā qđ deſideriū tuū n̄ ut vi
deres preliū aduenisti· Sed quid iſte ſapien
tiſſimꝰ iuuenis· Vidēdi· inquit tātū prelij cā
⁊ vos huc a prē miſſꝰ ſū· Nūquid· nō verbū ē
de q̄ ſciſcitatꝰ ſū· Et cū hec dixiſſꝫ ad aliū trā
ſinit locū ⁊ ſimilit interrogauit dicēs· Quid
dabitꝰ viro q̄ iterfecerit gigantē· Frēs zelātꝰ
⁊ extranei itroducunt ad regē· q̄ ſedebat meſ//
tus· ⁊ formidine plenꝰ· Et dicit ad eū· Non
cōcidat cor cuiꝰ ꝙ in eo· Ego ſeruus tuus va
dam· et pugnabo adūſus philiſteū hūc· non
metuat dn̄s meus rex· Videte honeſtā ⁊ ige
nuā mentē i die leticie ſuitutē ꝯfitetꝰ· Quid
ergo rex· Non vales inquit reſiſtē philiſteo

iſti nec pūgnare aduerſus eū quia puer es ꝭ
aūt vir bellator ab adoleſcēcia ſua. Noli ↄſi
derare īquit. o rex viſibilia. ſed inuiſibilia ne
dixeris. quia puulus ſū in etate. ꝭ ↄſidera qꝛ
grādis in ſenſu. Quid ergo facto opus ē Nō
enī credebat rex. Cōtigit iā virtutes exponē
ſuas dixitqꝫ dauid ad regē. Paſcebat ſeruꝰ
tuus pr̄is ſui gregē. et veniebat leo vel urſus
tollebatqꝫ arietē de medio gregis ꝛ ſequebar
eos ꝛ pcuciebā eruebāqꝫ de ore eoꝝ ꝛ illi ↄſur
gebant aduerſū me. apprehēdebam mētū eoꝝ
et ſuffocabam interficiebamqꝫ eos. Erit igit̄
ꝛ philiſteus ꝭ incircūciſus quaſi vnus eorum
Credidit rex ſigni magnitudinem. Et dixit
ad dauid. Induere arma mea et ſic egredere
Quod cū feciſſꝫ iuxta morē pgredi. non vale
bat qꝛ nō permittebat hoc fieri deꝰ. ꝭ ut nu
dꝰ vinceret. ꝛ nō arma regis virtutem victo
rie pertīnēt. ne diceret rex. quia arma vice
rūt mea. Quid adoleſcens pcicit. ꝛ īduit fidū
ciam. Egredit̄ nudꝰ et loricatus fidē egredit̄
paſtor ꝛ miles. Iactat lapidē non natura cor
pis ſiſus. ꝭ virtute fidei ex vno rotatu ſūde ī
frōte pcuſſit blaſpemū. quo corruente ciciāir
tur. et accepto gladio eius. amputauit caput
illiꝰ ut ↄpleretur illud qđ ſcriptum eſt. In o
pibꝫ manuū ſuaꝝ corruit impiꝰ ſoītu ſēpiſno

Et nūc ī noīe dñi reportauit ex hoſte victori
am ⁊ abſtulit in tpe illo ob ꝓbꝛū a filijs iſrł
Iter poſt victoriā zelus · iterū inuidia · Per
ſingula quippe effodio fōtem inuidie · ut ipſa
vena poſſit oculis apparere · Iſte ergo · talis
ac tātus vir · etate doctior vſu tritior proceſ
ſu tpis ſapiēcior · de quo dixit de9 · Inueni da
uid · filiū yeſſe virū ſcd̓m cor meū · O preclāa
preconia · O laudes excelſe · O v̓tutū magni
tudo dñator ei dicit Inueni dauid filiū yeſſe
ſm cor meū · Iſte inq̄d qui beſtias ſuperauit
q̄ goliā interfecit q̄ leonē ſuffocauit q̄ vrſum
ſtragulauit q̄ in v̓tute ſenior · corpore adoleſ
cens · mēte gn̄deuus · q̄ ī regali culmīe poſit9
vitā monachi imitabat̄ · Dicebat eīn · Nō mā
garitis ornabo lectū meū · ſʒ lacrimis p ſingu
las noctes lauabo ſtratū meū · Nūc autē ho   ꝯt ortin
mīēs non ſolū ī nocte ſʒ ⁊ ī die dormiūt · Ille
aūt ī die ꝓcurabat palaciū · ⁊ nocte deo vaca
bat ut ſi forte aliquid ꝯtraxiſſet · familiaris
colloq̄tentur deo · Iſte ergo talis ac tant9 vir
grāʒ ſpūs hn̄s ī iuuenili etate ſenior · q̄ vſ qʒ
ad ethera celi ꝑuenit ut deſup mereret̄ lauda
ri · q̄ deuicit bella · q̄ mille aduerſum ſe machi
nas ſuperauit poſt ſobrietatē poſt modeſtiā
poſt caſtitatē · cū obtinuiſſʒ regnū ⁊ gentes
ſbiugaſſʒ ⁊ pax vniūſa terʒ tūc negligentie

in xo ca. me

⁊ ſegnior fact⁹ ē. ut addiſcatis quantū bona ſit tribulacō que tā͠q͠ȝ oīm virtutū mater eſt Interea dū hec ſecuritas eſſet ↄtigit ut meri die deambularet ī ſolario dom⁹ regie. q̄ curio ſo oculo emin⁹ vidit mulierē lauantē ſe exad uerſo ſup ſolario ſuo. Erat autem mulier pul chra valde. ꝫ pulchritudo non ē in culpa quia donū dei ē. Vidit inquā mulierem lauātem ſe vxorē militis. Aperuit itaqȝ in vanū oculos ⁊ ſuſcepit ſagitte ictum. Audiāt curioſi q̄ pul chritudīes ↄſiderāt alienas. Audiant qui ex ſpectaculis inſaniūt theatralib⁹. qui ad excu ſandas excuſacōes in peccatis dicunt. ſpecta mus quidem ſed nichil nocemur. Dauid tan tus ac talis leſus eſt. ⁊ tu te putas nō poſſe ledi. Ille nocitus eſt qui tantā grāȝ habebat ſpūs ⁊ tibi quō credere potero ſi̅ vulnere eua ſiſſe. ⁊ ille quidem nō vidit meretricē. ꝫ muli erem lauantem ſe. in ſolario dom⁹ ſue. tu aūt in theatro. vbi et locus cōtempnat animā ſa piētis ubi enim non ſolū vides res infauſtas ſed eciam audis ſpurciloquia. ⁊ ex ipſo īceſſū habituqȝ molliori vbiqȝ auditu. et cantu dia bolico leduntˀ aures ⁊ vndiqȝ patitˀ mēs tua Viſus de eo ꝙ vides. Audit⁹ de eo ꝙ aud ⁊ re liqui leduntur ſenſus dicente ꝓpheta. Mors ītrauit per feneſtras veſtras quia oculi noſtri

tamq̄ feneſtre ſūt aīe ⁊ cū tante ſint corrup
tele tāta precipicia quō tibi poſſū credere q̄
a talib⁹ beſtijs nō ſis vulneratꝰ. Nūq̄d lapi
deus es aut ferreus hō ↄmuis nature ſubditꝰ
infirmitati igni colliqueris. ⁊ nō ardeb. Pōe
lucernā iu fenū ſi poteris dicere qm̄ nō exure
tur fenū qđ eciam fenū eſt hoc eciam natura
Vidit inquit eā lauātem ſe et pulchrā nimis
ſuſcepit ſagitte ictū diffuſū ē venenū. Miſit
ad eam rex cui illa reſiſtere non valebat. At
vbi venit ad eū. opatus ē iniq̄tatē. impleuit
ↄcupiſcēciam malā, iubet eciam redire ad ꝓp
riam domū. Hoc dico ⁊ in mediū ꝓfero vulne
ratum ut oēs aſtātes videāt quō deus ſanat
egritudines q̄ arte multomagis cum ꝓpheta
et rex ſecat. cūctos oꝫ aſtare ut videamꝰ quō
putredinē malam euadere poſſumꝰ ⁊ ab ītol
lerabilibꝰ vermibꝰ. liberari. Peſſima. ⁊ iniq̄
impleta ē ↄcupiā peccatū ↄſūmatū eſt. ⁊ non
erat qui curaret. Concepit itaqꝫ mulier. et rex
pūtabat vix eius poſſe latere. Nā et ſi ꝓphe
ta erat. tñ ↄcupiā obcecauerat eū. Pregnans
igit̄ facta mulier vadit ad regē. ⁊ dicit ei. O
rex perij. Et ille ait. Quid habes. Pregnās
inquit ſū peccati mei pullulat fructꝰ. acuſa
torē intrīſecus habeo in ventre ꝓfero ꝓdito
rem. Si venerit ⁊ viderit vir meꝰ. quid dicā

quid loquar quã excuſacõnem pretēdam. Vi
dete. ꝛ āmiramini frēs quantū mali ſit delic
tis et peccatis obnoxium fieri. Rex militem
timet ꝛ fordat ſbditū. Imperator coronam
capiti geſtabat ꝛ cõfuſionis obprobria metu
ebat. Nõne tu imperator potestatem gladij
habes. Habeo inquit. ſꝫ ↄſcienciā peccati mei
timeo formidinis matrē. O ignominie accu
ſatrix. peccatū qd putabā latere maīfeſtum
ē. timeo. formido. qm̄ cõſtituiſti me. et reum fe
ciſti. Si venerit inquit vir meus quid dicam
quid loquar. Inueniet em̄ me grauidā ꝛ occi
det me accuſatore clamāte naufragium. Per
ſpicis iā cariſſime. q̄le ſit ꝛ quātū mali pecca
tū. Quid ergo rex. Pudore excogitato ↄſilio
peccatis adicit peccatū ꝛ ĩiq̄tatem ſcelē vult
celare. Dꝫ ēgo dilatare ſmonē. In tpe eī il
lo ioab dux exercit⁹ dauid in precinctu prelij
aduerſ⁹ populū amanitarꝫ a rege fuerat direc
t⁹ cum q̄ eciā vrias precerat. Scribit igit̄ rex
ut ad ſe veniret vrias. ꝛ diceret ordinacõnem
belli. ut ſb hac occaſione criminis celaret̄ ad
miſſuꝫ. Veīt vrias de caſtris ꝛ intrat ad regē
interrogat̄ qꝫ de apparacõe belli. Rñdit oīa ꝓſ
pera. ꝛ victoriā eē patā. Audiuit rex ꝙ miles
vicerit ꝛ dolet ꝙ ipſe ſit vict⁹ miles adverſa
rios ſubbidit. et rex a libidīs ↄcupia ſuperat̄

miles ĩimicũ proſtrauit· ⁊ rex a peccato ſupe
ratur· miles victoriã ãnũciat· ⁊ rex pre ↄfuſio
ne ſua peccatũ timet cõfiteri· vicimus inquit
⁊ ſupauimus· Stupebat rex ⁊ pre confuſione
peccati· pugne victoriã non ſenciebat eo ꝙ
ipſe ſit vict⁹· Videte itaqꝫ clemẽciã dei· quõ
mutat ↄſiliũ hoĩm· qui in malis ſuis cupiunt
celare q̇d admittũt· Dicit militi· Vade in do
mũ tuã ⁊ laua pedes tuos ⁊ reſume pauliſper
quia de via veniſti· Propter quã cauſam ſol
licitus es o dauid dic m̃· Ille enim neſciebat
ad domũ ſuam pgere aut lauare de itinere nõ
ↄſueuerat pedes· Ob hoc ĩquit plenum· pieta
tis do ↄſiliũ ſi poteſo quo pacto obũbrare ſcele
ris magnitudinem ⁊ vulneri ſuperducere cica
tricẽ ut illi⁹ dicat̃ eſſe q̇d meũ eſt· ſꝫ inextig
uibilis ocul⁹ non ceſſit· parcẽs ei· qui fuerat
vulneratus· Quid ergo miles ad iſta· quomõ
inquit poſſũ cũ archa teſtamẽti ⁊ vniuerſus
exercit⁹ ſup faciem terre maneant ut ego in
grediar domũ meam· ⁊ ↄmedã· ⁊ bibam ⁊ dor
miam cũ vxore mea p ſalutem ꝙ non faciam
rem hanc· ut ego in delicijs· et alij in pũgna
Hec neſciens dicebat miles· obprobriũ affe
rens rei· q̃ voluerat eũ ſub dole illicere· ut poſ
ſet ſuũ obtegere vulnus· Cũm igit̃ celare nõ
potuit adulterium copulat homicidium et ex

cogitato ꝯſilio facit eplām et remittit eū ad
ducē exercitꝰ cōtinētē hūc ſenſū. Pone inq̄t
vriam ex adūſo belli. vbi fortiſſimū bellū ē ā
prelīū dic m̄ ob quā cauſā. ſcilicꝫ ut int̄ficiat̄
Et ſignatā epiſtolā tradidit militi. O īfelici
tas peccati gladiū aduerſū ſe neſciens porta
bat q̄ iniuſticiā fuerat paſſꝰ ⁊ epiſtolā ferebat
ſanguine plenam ſicqꝫ perrexit. Oportet ei
ſuccedere ea que ſūt peccati. Stetit igitur ī
pungna. et occiſus cecidit. Ecce duo peccata
homicidiū. et adulteriū. homicidiū adulterij
fructus efficitur et mala cogitacō ſceleris cri
men ē. hoc dico ꝓpter peccatores qui ſibi mul
tū ſūt ꝯſcij peccōꝝ ut audiētes de ſua nō dſpe
rent ſalute. Scriptū eſt enī. Nō mechaberis
nō homicidiū feceris. duo igit̄ hec prima mā
data trāſgreſſꝰ ē homicidiū adult̄io copulāt
Grande vulnus peſſima plaga. Qm̄ ergo vri
as ī bello occubuit. Statim exultauit pecca
tū. Tūc iā ꝑrexit ad eū nathan ꝓpha. Cōſū
matū ē pccm̄ ꝯpleta ē īiquitas ablatꝰ. eſt e
medio q̄ iniuſticiā fuerat paſſꝰ. Venit igit̄ ad
eū nathan ꝓph̄a. ꝓpha ad ꝓph̄am reit. Quā
ob cām venit. Certe ⁊ dd ꝓph̄a erat. Quomō
ergo ſeipſū curare nō potuit. Sicut enī medi
ci. quando egrotant aliorum medicorum au
xilio indigent. ⁊ infirmitas eorum obliuioni

bat artē ſic ⁊ in hoc ꝓpha ille. ꝓpha ⁊ iſte. ꝫ
ille ſanus. iſte autē ꝗui vulnere ſauciatus. di
cit ei. Id eſt nathan ꝓpha. Jubet ut ingredi
atur. Ingredi ergo ꝓpha ↄſpicit regem ſeden
tem i ſolio ſuo. amictū purpura. ⁊ caput lapi
de precioſo ornatū hinc inde vallatū preſidio
militū. cū magna gloria exultātem. dicat ad
regem. Sermo m̄ ad te. O rex. O ſapia me
dici. intrauit portās gladiū ut ſecaret vulnus
ꝫ infirmāti non oñdit. ne ab horreret medici
nam. abſcōdit deint⁹ ferrū nō ſꝫ veſtimento
ꝫ ſꝫ velamie narracōnis. Statim enim ut in
troiuit. nō dixit. o iniq̄ o immunde o adulter
o homicidia. nō vſus eſt nuda coargucōe non
cauſe iactauit fiduciā. ꝫ erat ferrū abſcōditū
Quid ergo dicit. Cām habeo. Cui ait rex. Edi
cito cām tuā. duo inquit viri erāt. in ciuitate
vna. vnus diues. ⁊ alter pauper. diues habe
bat oues. et boues plurimos valde. pauper
aūt nichil habebat oīno pret̄ vnam ouem pā
uulā. quā emerat et nutrierat et que creuerat
apud eum cūm filiis ſuis. ſimul de pane eius
ↄmedēs. ⁊ de calice ei⁹ bibēs ⁊ in ſinu ei⁹ dor
miens. eratq; illi ſicut filia. cū aūt peregrin⁹
quidā veniſſ; ad diuitē parcēs illi ſumē de oui
bus ⁊ bob⁹ ſuis. vt exhiberet ↄuiuiū ouē pau
peris tulit ⁊ ꝑparauit cibos illi peregrino duo

hominẽs vniã et dauid addiſce ĩ veritate pſo
nas paupculi ouẽ mlierẽ dicit hoc ẽ uxorẽ eꝰ
q̃ adulterata ẽ q̃ ꝺ mẽſa eꝰ veſcebaẗ ⁊ ꝺ calice
eiꝰ potabat ⁊ ĩ eiꝰ gremio cubabat. Cõſidera
pauperẽ lucẽtina pietatis hr̃e ſiluamĩa ĩ diui
tibꝫ aũt mltã ſupbiã apꝺ paupes vxor ãcilla
⁊ miniſtra eiꝰ et pcreat filios ⁊ ipã mr̃ ⁊ nu
trix ẽ. Apꝺ diuites aũt nõ ẽ ita. ꝫ cũ genera
uerat filiũ ſtatĩ eũ tradit foris ⁊ pietatis ĩſig
nia abſcidit ſupbia erubeſcit fieri nutrix q̃ fac
ta ẽ mr̃. Xpũs aũt non ita ipẽ nutritor ẽ noſ
ter ⁊ ideo p cibꝫ ppa nos carne paſcit ⁊ p po
tu ſuo nos ſangñe ppinauit. Quis ergo ĩ grẽ
mio eiꝰ cubabat aurit pabolã narracõe pieta
tis Venit igiẗ pegrꝰ hõ ad regẽ illum. Quis
itaqꝫ ẽ pegrꝰ ɔcupĩa viꝫ ut ẽgo illiꝰ oñderet
caſtitatẽ pegrinũ ɔcupĩaꝫ noiauit Nũq̃ eni
alienas nupcias diſſipauit. nec ĩq̃s ɔſpexit
ocul. ꝫ pauſſꝰ ĩ illa mlierẽ pdidit caſtitatem
qꝛ paululũ ẽmiſſiorẽ ſe reddiderat ſecuritate
pacis Veĩt pegñꝰ ĩq̃ et agreſtis ɔcupĩa ad il
lũ diuitẽ veĩt ⁊ ille nõ accepit ꝺ gregibꝫ nec
armẽtis ſuis ut pegño paret epulas ꝫ miſit
⁊ rapuit ouẽ paupis qui ĩ ſinu eiꝰ cubabat et
de menſa eius edebat Cũ hec igitur audiſſet
rex dauid iratus. ẽ valde aduerſus hominem
illum ⁊ dixit ad nathan pphã viuit dominꝰ

qm̄ fili⁹ mortis ē vir qui fecit hoc. oūē reddꝫ
in quadruplū. et ipſe gladio puiet. o iudicis
ſup effluētem iuſticiā. Nō enī illa timoris ꝛ
vmbra ſuſpicionis erat. ut iuſta non diceret
Iubꝫ quid ī quādruplū reddi ſm legem. Lex
eī precepit ſūmātē. quādrupli reſtitucōne vici
ni. Iſte aūt legē ē pretgreſſ⁹. iubꝫ ꝛ ſeipſū ite
rum ꝛ ī quadruplū obnoxiū detineri. Prom
pſit itaqꝫ ſnīam. ꝛ iudiciū climatū. Cum hoc
ergo audiſſꝫ ꝓpħa. iactat vmbrā oēm ymagi
nis ꝛ in medio ꝓfert gladiū ꝛ cū fiducia dicit
Tu es rex qui hoc opus feciſti. O ſecuras. nō
gladio ſecās ſenſū doloris. ſ; in ↄpēdio accuſa
cionis. Cū enī oportuit occultauit narracōēꝫ
cum vero tēpus inuenit ſtatī percuſſit et abſci
bit ſine gradi vulnē. ſ; hoc ſoliſmō dicēs. Tu
es rex. at ille velocit. rediēs ad ↄſciām tāq̄ fi
delis ꝛ ydoneus frās. culpā ſimpliciter ↄfite
tur ꝛ dicit. Peccaui dn̄o. Vides ꝛ in dolore in
genuitatē animi. Nec dixit ad eum. Cur nō
temetipſū carnalē intelligis. aut neſcis me ī
culmine ↄſtitutū eſſe regali. cur michi auda
citer impegiſti carmē ſ; q̄d dicit. Peccaui do
mino. Statimqꝫ ꝓpheta. domin⁹ q̊ꝫ tranſtu
lit peccatū tuū. nō morieris. O arguta peni
tencia. O velocior indulgēcia. Dic tu inquit
prior iniquitates tuas ut iuſtificeris dominū

quiſ exacerbaſti·ꝫ fideli ꝯfeſſione peñtuiſti
hoc dico ut audiãt pccõres ⁊ q̃ ĩ mřtis ſũt dē
lictis· nec d̾ſperent medicinam dñi tm̄ fidelit̃
⁊ nõ ſb̾ dole peniteãt· Peccaui ĩq̃t dñ̃o Et il
le ait· Dñs q̊ꝫ trãſtulit peccatũ tuũ nõ mori
eris · Vidiſti quõ deus prophete cauſam exo
luit · dic tu inquit prior iniquitates tuas· ut
iuſtificeris · Pſalmus ergo dd̊ qñ veñt ad eũ
nathan ꝓpħa· Hic oñditur ꝯfeſſio famuli do
mini fideliſſimi· bonitas ⁊ indulgẽtia clemen
tiſſimi dei· didicimus ergo· qnomõ ſit curatꝰ
⁊ qualẽ ſuſcepit medicinã Quando autẽ dñs
iuſtificat· quis ẽ q̃ ꝯdẽpnat· Non ei dixit na
thã Ego cõcedo· Qꝫ dñs trãſtulit peccatũ
tuum· ſecauit vulnus ſanies egreſſa eſt curata
ẽ plaga· ⁊ pꝰ hec verba· abijt ꝓpħa· in domũ
ſuã · hec aũt oĩa egit· nathan ꝓpħa ut oñde
ret hꝰ viri benignitatẽ et mentis eius correctõꝫ
q̃lẽ accepit indulgẽciã pccõꝝ· q̃lẽqꝫ ꝯſecutus
ſit veniã delictoꝝ ⁊ dei ẽga fidelẽ famulũ lãgam
clemẽciã· nõ ſolũ aũt pꝰ peniam palã edicit
vulnẽa ſua· ꝫ ⁊ ĩ poſteꝝ vniũſe nacõı eaſ ma
nifeſtat ⁊ pſalmũ ſcp̾ſit nõ ut remiſſiores pꝰ
pñiaꝫ efficiãt̃ hoĩes· ꝫ ut ſciãt quãtã fabulã
ꝯcupiẽ habeat tragedia ſbĩtrãte ei pnĩa veit⁊
fiducia q̃ ſaluatꝰ ſũ ĩq̃t q̃re nõ ⁊ alij me nar
rãte ſaluẽt̃ Deꝰ m̃ cõceſſit proptẽa ſcribo ut

⁊ vulnus ⁊ medicamenta vniuerſi ↄgnoſcant
non timeo ↄ̃fuſionē quia meam deſidero ſalu//
tem ſic ⁊ paul⁹ fecit·ↄ̃ceſſa ſibi peccata pub
licauit dicēs·Gracias ago qui me ↄfortauit
cristo quia me fidelē exiſtimauit·q̃ prius fui
blaſphe⁹ et pſecutor et ↄtumelioſus ꝫ nūc fi
delē me fecit·ꝓpterea inquit memetipſū pub
lico·ut ſi quis eſt blaſphem⁹ et iniurioſus et
multis obnoxius malis nō deſperet ſalutem
tantū ē ut recedat a malis·⁊ faciat bona·et
habebit ſpem ſalutis·quia nolo mortē pecca
toris dicit dn̄s·ſ̃atum ut ↄ̄uertat̃ ⁊ viuat Et
tu o dauid qm̄ mechat⁹ es·homicidiū perpe
traſti·ido penituiſti ⁊ ̄rmiſſionē a deo meruiſti
ꝓpterea temetipſū publicas·⁊ ſi quis mech⁹
ē·et homicidia diſcat·qm̄ ſi ↄuerſus penitue
rit pōt ad ſalutē venire·Ideo vtraqꝫ ante ocu
los poſuit ⁊ peccatū ⁊ penitenciā ⁊ ſalutē ut
elegam⁹ ſalutē hoc ergo putas ſolūmodo qd
q̄uerit̃·ut oībꝰ notum faceret peccatum ⁊ cu
racionē ſuam·Nō·Sꝫ quid aliud·Ego dicam
Sicut eni audiſtis qm̄ pn̄ia multā·⁊ magnā
habꝫ remiſſionē·⁊ gn̄dē nobꝭ ꝓuidet·apud de
ū m fiduciam ſic·⁊ illud neceſſe eſt vos audire
quia non ſolū penitenciā putat ſibi ſufficere
ꝫ formidat ⁊ tremit ne ī talibꝰ dei ꝑcepꝭ īci
dat malis·Volo ergo oñdere quia pſalm⁹ nō

tãtũ peccatoꝝ demõſtrat. ſed ⁊ penitentẽ. Et
hoc caritati vr̃e dico ut nemo ſibi pꝰ pn̄iam
applaudat. et q̃ſi ſecurꝰ remiſſiꝰ viuat ſ3. ma
gis cauciꝰ agat ut ſalutẽ ſuã ĩ portũ tñq̃llita
tis ꝯſtituat. Volo igiť oñdere eũ q̄ ſanatꝰ ẽ
⁊ melior ſui factꝰ ⁊ potẽcior ⁊ fortior. S3 for
ſitã dicis quõ denuo deſideriũs ĩuenit. Et ite
rũ pungna iterꝝ peccatũ. ſ3 q̄eadmod̄ emẽda
uerit. ⁊ deſideriũ ſuũ deo optulerit. exponam
Contigit quod̄ in tempore ab allophilis obſi
dera bethlehem cum caſtra poſuiſſent in valle
gigantium. Qd̄ cũ audiſſ3 dauid ꝯtraxit ex
ercitũ ſuum et veiebat ꝯtra eos in diebꝰ meſ
ſis deſiderauit aũt dauid. et ait. Quis michi
daret potũ aque de ciſterna. que ẽ ĩ bethlehẽ
iuxta portã. Irruperũt aũt tres viri fortes d̄
comitibꝰ eiꝰ ꝯtra philiſteos qui vallauerũt vr
bem. et hauſerũt aquã de ciſterna bethlehem q̄
erat iuxta portã. ⁊ attulerũt ad dd̄ ⁊ ille nolu
it bibẽ ſ3 libauit illã dño dicẽs. Propiciꝰ ſit
m̄ dñs ne faciã hoc. Nõ ſang̃nẽ hoĩm iſtoꝝ q̄
ꝓfecti ſũt ⁊ animaꝝ periculũ bibã noluit ẽgo
bibere. iterꝝ pungna cogitacõnũ. iterꝝ diſcepta
cõ. ſ3 illa quid̄ ꝯcupiã lege ꝓhibebatur hec ve
ro in tẽpe eſtus ſitienti nc̄caria. ⁊ debita erat
Et cũ viri fortiſſimi prexiſſẽt cõcitu. ĩ pericu
lo aĩaꝝ ſuaꝝ exhibuerũt aquã cupitã. quo quõ

trāſeūtēs aduerſariorū multitudinē. Allatā igitur aqua intellexit rex quid fecerit. quia ī pungna validiſſima ſiti ſuam non valuit ɔti nere. Ideoqȝ uicit deſideriū ſuū qd ſenſit cum alieno periculo adimpletum. allatam accipi ens aquā bibere noluit. ſȝ ſemetipſū reprehen dit ⁊ dn̄o eam libauit. non enim aqua erat. ſȝ ſanguis nō natura ſanguinis in cā erat ſȝ deſi derium ⁊ voluptas ſua. Vides iam quō caſtiga tur de priori ɔcupiſcencia poſtmodū ē cautior factus ⁊ q̄ corpus adamauerat ⁊ ruerat aquā deſideratā. et neceſſariā ⁊ ſitiēs bibere noluit et victor ſui factus ē. Hec loquor ꝓpter eos qui fornicati ſūt. Cōcupiſti forſitā meretricē ⁊ peccaſti. facere quid nō debueras. ſȝ ſi cupis agere pn̄iam qd maxime debes quia ⁊ damp num ſeculi ſentis. et anime detrimētū. ne ad icias peccatū ſr̄ peccatū. ⁊ forſitā dicis quō me abſtinere poſſū. dabo tibi ɔſiliū. Vxorem habes. licitā vtere volūtatem. ſi non habes ex pedit nubere q̄ꝫ fornicari. ſȝ nō poſſū inquis me ɔtinere. hoc puſillaīmitatis ē. ⁊ negligen cie. qui dei precepta ɔtēpnere mauis q̄ꝫ face re. Qd ſi oſtendero. tibi alium nec uxorem hn̄tem. nec fornicātem. ſȝ ſobriū ⁊ pudicum quam habebis excuſacōēʒ. Et ille quid in pe lago hꝰ ſeculi nullo quaſſatur naufragio ⁊ tu

in portu ↄſtitutus ad naufragiū demergeris
Habens vxorē fornicaris · magis autē mech
aris · Et quomō inquis poſſum iuuentutis vi
cere paſſiones · Fruere vxorē qꝛ precepit bea
tiſſimus paulꝰ dicens · propter fornicacionē
autem vnuſquisqꝫ uxorem ſuam habeat ⁊ vnā
quaqꝫ virum ſuum habeat · Mulier ſui corpo
ris poteſtatem non habet ſed vir ſimiliter · et
vir ſui corporis poteſtatem non habet · ſꝫ mu
lier · Si ergo te illi ſcierit meretrix aſpectus
vel ſermo reuolue intra temetipſum huiꝰ pre
cepti ſentenciam · ⁊ dicito · qꝛ vir poteſtatem
corporis ſui non habet · Verbum hoc ſcribe ī
facie tua · et dicito meretrici · Quid me vocas
Non eſt meum corpus · ſed vxoris mee · Nec
audeo prodere alienum dotis eius · non pote
ris immutare · nec facultates eius impendere
⁊ quomodo audebis corpus eiꝰ feda polluere
macula · dicito ei · debitum hoc vxoris · Non
tuum · dicito ei · Timeo criſtum · quoniam
membra hec de corpore criſti ſunt · Audiant
igitur et mulieres et timeant · et intelligant
vbi hoc eleuauerit criſtus · et dicāt · quomo
do mulier ſui corporis poteſtatem non habet
ſed maritus · Scio mulieres multas lucraſſe
viros ſuos · et caſtitatis exemplo prouocaſſe
ad pudiciciam · et prudenti conſenſu non con

ſenſu nō reliquiſſe viros ſuos. Qđ ſi tu abſti
neas. ſine illi⁹ volūtate tribuis illi fornicādi
licenciā. et peccatū illi⁹ tue imputabit abſti
nencie. Quid meli⁹ ē ut tu illi debitum red
das. aut ille qđ tibi debꝫ alibi ꝑdat. Conceſ
ſio tua nō eſt ĩhibita. illi⁹ vero prohibita Si
te cōnouerit non eſt crimen cū aliena autem
ſi dormierit ꝑdit membra tua. Cōſiderate fra
tres btīſſimi pauli pietatem qui tāq̄ clemen
tiſſim⁹ medicus ĩgreſſus cubiculū. ꝛ quaſi re
diens dat ſanū ꝯſiliū. ſciēſqꝫ fragilitatē hu
manam dicit. Nolite fraudare inuicē ń forte
ex ꝯſenſu ad temp⁹. Propterea inquit acce
piſti uxorē. et tu accepiſti maritū. ut in vnū
ꝯſenciatis. ꝛ pari ꝯſilio qđ melius ē eligatis
Vis abſtinere. ſummū eſt. qđ cogitas noli in
uidere viro tuo perſuade illi. ut habeatis du
as coronas. ut non in ꝯtinencia. et caſtitas
et caſtitas iurgiū habeant ſobrietas et luxu
ria contēcionem. Si enim tu abſtines. ille re
ro ĩflammatur libidine corporis. recordare
ſnīam pauli dicētis. Ne fornicaueris. Sta
tim turbatur. et tamq̄ inter duos ſcopulos
poſita naufragiū ſuſtinet cui portus claudit
Nolite ergo fraudare inuicem. niſi forte ex
conſenſu ad tempus. Etenim vbi pax eſt. ibi
omnia proſperabuntur. vbi ſobrietas lucet

ibi vnanimitatis abſtinencia coronatur. vbi
aūt intēperancia dn̄atur. ibi pungne et ↄtencio
nes nō deerūt. Nolite ergo fraudare inuicem n̄
ex conſenſu. Beatiſſimꝰ paulus tanq̄ꝫ bonꝰ
diſpenſator quippe. q̄ vniuerſū orbē cupit de
ſpondere xp̄o caſtitatis inſignia. propter̄ea nō
erubeſcit dicē. honorabiles nupcie. et cubile
immaculatū. quibꝰ etiā ipē dn̄s interfuit. et
pietatis ſue largitꝰ ē munera. aquā qꝫ cōmu
tans in vinum ſingulariter ondebat. ut inter
ceſſu virginitatis nupcie q̄ q̄ſi gn̄ales ⁊ licite
ſunt nutu dei palmā abſtinencię mererentur
Curre ergo quātū potes ſi laſſaueris ad por
tum reuoca pedez dicente paulo. et iterꝫ ad id
ipſū reuertimini ne tēptat vos ſathanas ꝓp
ter incōtinentiā vrām. Caſtitas ei ſine comi
tibꝰ ſuis ieiunio videlicꝫ. ⁊ tēperantia cito laceſ
ſit. Ad ſi hijs quaſi amminiculis roborata fue
rit p̄ facile coronabit̄. Tria ei ſunt hec virgi
nitas. nupcie. fornicacio. Nupcie medie. for
nicacō deorſū. virginitas surſū. Virginitas nā
qꝫ coronam habet/ nupcię laudem mediocrem
fornicacio penam atqꝫ iudicium. Vide ergo
ſi abſtinere vis cū conſilio facito. ⁊ ſic arripe
iter ↄſideras corpus tuū. quoniā ſummā rem
deſideras tanq̄ꝫ bonū. pedagogū. Adhibe tibi
ieiuniū ⁊ tēperanciam. ⁊ perges fiducialiter q̊

deſideraſti. Nã ⁊ cũ quis natarẽ diſponit pri-
ũs ↄſideꝛat. ⁊ deliberat ut exſupare poſſit na-
tando quo cepit. Sic ⁊ tu bonũ ẽ ꝙ habes. ſꝫ
ſi meliorẽ ptem hꝛe cupis ſapienter et ↄſulte
accipe. ↄſiliatorem hñs paulũ dicẽtem. Et q̃
hñt vxores. ſint quaſi nõ hñtes. ut p abſtinẽ-
ciam ⁊ bonã ↄuerſacõnem in hoc ſeculo ↄſciẽ-
ciam hñtes purã coronari ĩ futuro mereamur
Per criſtũ dñm noſtrũ. cũ quo eſt deo patri
cũ ſpũ ſcõ honor gloria ⁊ poteſtas per immor-
talia. ſecula ſeculorum. Amen.

Explicit liber primus.
Incipit liber ſecundus.

Reliquias heſterne mẽſe. hodie vo-
bis reddere volo. Sꝫ reliquias et
menſam cũ audis cariſſime. nichil
palpabile arbitreris aũt groſſum
Nõ enim carnem ↄcidim⁹. ſꝫ verbũ dei veſtre
inſinuam⁹ menti. Ex menſa eñi corpali ſi vñ
vel ſecũda die manſerit caro. deperit. ⁊ corrũ-
pitur. in proloquẽdo aũt ſapiencia ſi integrũ
pmanſerit annũ. ſuauitatem ſuã. lõge lateqꝫ
diffundit. Remanſit caro. et poſt paululum
perputreſcit. remanſit ſapiencia. et ſuauior

reddit᷑. Comedit quis carnẽ eꝭ͂ ſentit corrup
telam. Comedit ſapienciam. eructuat verbū
bonum ⁊ ꝓximum ſuū replet dulcedine. Ideo
propheta. quia tales̄ eſcas edebat fiducialit᷑
dicebat Eructauit cor meum verbum bonum
Cōmouentur itez vnde. ꝗ mens ꝯſtancioꝛ fit
Agitantur corpa. ꝗ aure dura et intrepida et
cum omni intencione audiamus. que dicitur
Vidiſtis heſterna die cariſſimi prophetam
loquentem. et dauid regem cadentem. ſurgen
tem. vincentem. coronatum. et publicatum
Vidiſtis peccatum inſurrexiſſe. et per. peni
tenciam corruiſſe. et tanꝙ̄ fera quedam. pec
catum inſiliens ⁊ allidēs ꝗ ingreſſa pn̄ia rele
uans et exaltans medicamentum fuit vulne
ri ſpes ſalutis. Vidiſtis ꝓphetam arguētem
vidiſtis et regē philoſophice portantē. Vidi
ſtis ſecantem medicū. ſaniem vulneri defluē
tem vidiſtis penitētē. ⁊ mortuū viuificātem
Audiſtis dicentē regē. Peccaui dn̄o. ⁊ ꝓphe
tam reſpondentem. dominꝰ tranſtulit pecca
tum tuum. Velox confeſſio. velocior medicina
Facto peccauit. verbo penituit. Annuit deus
et correpcio facta eſt vulnus apparuit et ſani
tas redit. ſed non fuit hijs propheta conten
tus Nam poſt. correpcionem. poſt peniten
ciam poſt. emendacionem. poſt peccatorum

ablucōnem pſalmū ob hanc cauſam ꝯſcripſit
Vt eciā poſtere gn̄acioni fiat illius paſſio me
dicina. ⁊ illiꝰ naufragiū ſit alijs portꝰ. ⁊ q̃bꝰ
ille vulneratus ē ⁊ emēdauit. alij in eadē inci
dentes. ipā poſſint vti medicina ⁊ emēdacio
ne ſanari. Sʒ nunc videamus quid dicit pſal
mꝰ ⁊ cū ſincero affectu audiamꝰ. Miſerere
mei deus ſm̄ magnam miſericordiā tuā. Et
ſecūd multitudinē miſeracōnū tuaꝝ. dele ini
quitatem meam. Quid amplius queris o da
uid. pſeuera gracias agēs. indeſinent glorifica
qūia ablatū ē peccatū tuū. Sʒ volo inquit ⁊
cicatricē extenuare. Ablatū eſt vulnꝰ. volo et
pulchritudinem recipere Ideo dicit. Miſerere
mei deus. Ad miſericordiā inquit ꝯfugio. Ad
cōmunē peccanciū portū. Nec enim ꝯfido. in
opibꝫ meis. ſi quid boni forte feci. Miſerere
mei deꝰ. quia miſericordia tua ineſtimabilis
eſt oēm excedēs ſermonē interpretari nō qui
ens. peccatoꝝ cōſolacio iuſtoꝝ cautela. Nō eī
ſolūmodo peccatores ſaluātur. ſʒ et iuſti miſe
ricordia circūmdantur. Audi deniqʒ quid pe
tro dixerit xpūs columpne ⁊ fundamento fidei
qui ob robur ꝯfeſſionis vocatꝰ ē petrus. dicē
te dn̄o. Tu es petrus ⁊ ſup hāc petrā edifica
bo eccleſiam meam. Et iterū. Symon iquit
ſimon quociens voluit ſathanas cribrare vos

ſicut triticū· et ego rogaui pro te ne deficeret
fides tua· Vides quō et iuſti miſericordia indi
gent· ut ex peccatoribꝫ iuſti fiant et iuſtifica
ti maneant iuſti Nam et beatus paulus per
miſericordiam talis ·eſt factus · Gracias iq̄t
ago ei qui me cōfortauit xpriſtus· quia fidelē
me habuit ꝯſtituens in miniſterio qui prius
fui blaſphemus· et pſecutor· et contumelioſus
Quomodo ergo· ſaluatus es · O beatiſſime
paule · Sed propter hoc· inquit miſericordi
am conſecutus ſum Vides et iuſtum per miſe
ricordiā ſaluatū· Prius q̄ppe eccleſiā dei pſe
quebať et xpriſtianos in carcerē detrudebat
⁊ tāq̄ ſingularis ferus vineā dn̄i dvaſtabat
prophetas legát et prophetatum ignorabat
patrū lege doctꝰ datorē legis neſciebat· Quō
ergo miſericordiam cōſecutus ē· Saule ſaule
quid me pſequeris O ineffabilis mīa dn̄i quouſ
qꝫ deſcēdit quid me pſequeris Patrē ſuū imita
ť· Nā ⁊ ille populo hebreoꝝ dicebat Popule
meꝰ quid feci tibi aut quid moleſteꝰ fui· aut q̄d
cōtriſtaui te· Reſpōde m̄i Et filius eiꝰ ſaulo dicit
Saule ſaule quid me perſequeris · Quid er
go· ille Quis es domine · Illico dominacionē
confitetur · Vidiſti animi generoſitatem · vi
diſti humilitatem famuli· dicentis · Quis es
domine · Ego ſum inquit · iheſus nazarenus

quem tu pſeqeris. O ineffabilis ſapiencia do-
mini. Quare nō dixit ego ſū filius dei/ego ſū
ī pncipio verbū/ego ſum qui ī dextera dei pa
tris ſedeo/ego ſū qui in forma dei ꝯſiſto. ego
ſū qui celū extēdi. ego ſū qui terrā ſup aquas
fundaui. ego ſum qui mare diffudi/ego ſū qui
vbiqꝫ pñs ſū. ⁊ oīa repleo. ego ſum qui ſemp
ſum. et hō natus ſum. Quare nō dixit magnā
illa ⁊ admiranda preconia. Sed quid ait illa
benigna pietas īeffabilis clemencia. Ego ſū
ihesus nazarenus de inferiori loco. de pua ciui
tacula. Cur autem ſemetipſū de humiliori no-
minat loco. Neſciebat eum pſecutor. Si enī
ſciſſet nō vtiqꝫ pſequeretur. Ignorabat quō
de ſancto ſpū natus ē. Nā qđ de nazaret ērat
nō ignorabat. Si ergo dixiſſꝫ. qm̄ filius dei
ſum ego. ⁊ in principio verbum qui celum feci
et aſtra ornaui habuit dicere. Alter ē ille ⁊ al
terum ego pſequor. Intellexiſtis cariſſimi q̄
diximꝰ. Si dixiſſet illi magna illa ⁊ excelſa
miſteria habuit dicere. Non ē iſte qui cruci-
fixus ē. Et ideo ut ſciret quia ipſe eſſꝫ quem
pſequebatur. qui carnem induit qui figuram
ſerui ſuſcepit. qui cum eodem cōuerſatus. eſt
qui paſſus ē qui mortuus ⁊ ſepultus đ inferi-
ori loco ſemetipſum nominat dicens. Ego ſū
ihesus nazarenus. quem tu perſequeris. quē

noſci· quem ſcis· qui tecum· eſt aduerſatus ꝓp
terea ſtatim dominū eſt ↄfeſſus· quia de celis
vocantem audiuit· Tantum quippe deſcendit
dominus ·quantum ſeruus aſcendere poterat
propter hoc ꝗ miam ↄſecutus ſū inquit· Ideo
et dauid· Miſerere mei deꝰ· ſecundum mag
nam miſericordiam tuā· Et ſecundū mul
titudinem miſeracionū tuaꝝ dele iniquitatem
meam· Nam chananea illa· ad iſtum ↄfugit
portū Miſerē ait m̄i filia mea male a dmonio
vexatur vbi mia flagitatur· interrogatio ceſ
ſat· vbi mia poſtulatur iudiciū non ſedꝫ· ubi
mia petit̄· pene locꝰ nō eſt· vbi mia· queſtio
nulla· vbi mia ↄdonata· rn̄ſio non eſt· Miſerē
m̄i ſolūmō volo· vt q̄d a me expetis queſtiōꝫ
Dixi ſemel ꝗ miſericordiā ineſtīabilē quero
Miſerere mei deus ſecundum magnam miſeri
cordiam tuam· Dixiſti magnam· edicito quā
tam· Quanta ſit neſcio · qꝺ grandis ſit noui
quanta autem· non valeo apprehendere· Neſ
cio magnitudinis quantitatem· non enim cō
prehenditur verbo· Video namqꝫ fructum mi
ſericordie grādem · Niſi enim in immenſū ex
tenderet̄· ad modū pauci ſaluarent̄· Hāc miam
filius eius oñdit· veniēs enī mia ſua ſaluauit
cunctos· Miſerere mei deus· O portus oī tem
peſtate carēs · o portus oī trn̄quillitate plenꝰ

Grande baratꝫ peccatoꝝ meoꝝ · ſed multa do
mini mei hũanitatis cautela · Factus ē hõ ec
ce mĩa magna · In vtero virginali ꝯceptus ē
qđ eras tu ũt tu qđ nõ eras eē poſſis · O mĩe
ineffabilis magnitudo · Dum eēt puulus ab
extremis finibus vocauit magos · Poſt illos
publicanũ · poſt hũc meretricē · poſt illam la
tronem · poſt iſtũ vocauit blaſphemũ · O noua
vocacionis principia · Dominabantur demo
nes male orbis gubnabãtur negocia · preua
luerũt peccata · impietas oĩa poſſidebat · alij
demonibꝯ libabãt · alij creaturã pro deo vene
rabãtur · alij immũdicie et oĩ ſpurcicie ſeruie
bant · et ipſi q̃ legem acceperunt · p preuarica
cionem legis deũ ꝯtẽpnebãt · O grandis mi
ſericordia dñi · Cũ oĩs mũdꝰ ꝯcluſus in pecca
tis eēt · venit creator vniuerſitatis et pricipia
peccanciũ euocauit ut nullꝰ poſtmodũ de ſua
deſparet ſalute · Si impius es cogita publica
num · ſi immũdꝰ es · attẽde mẽtricem ſi homi
cidia es · ꝯſpice latronē ſi iniquus es · cogita
blaſpemũ · Conſidera paulũ apoſtolum prius
pſecutorē · poſtea ãnunciatorē · prius pſuaſorē
poſtea diſpẽſatorem · añ hoc zizania poſt hoc
frumentum · antea lupũ · poſtea paſtorem · ã
tea plumbũ · poſtmodum aurũ · antea piratã
poſtea gubernatorem · ante diſpſorem ouium

poſtea diſpenſatorem eccleſie primo euellen
tem vineam . poſtea plantantem . prius diſ
ſipantem . et poſtea edificãtem . Vidiſti mlti
modam maliciam . ſed perſpice ineffabilẽ mi
ſericordiam . vidiſti ſupbiam ſeruuli . cõſidera
beniuolenciã domini . Nolo michi dicas blaſ
phemus ſum . Nolo dicas perſecutor ſum . im
mũdus ſum . Habes omnium oſtenſiones . In
quem volueris portũ confugito . Vis in nouũ
vis in veterem . In veteri dauid . in nouo pau
lus . Nolo michi excuſacõnes afferas . nolo m̃
ignauiam tuam pretendas . Peccaſti milies
penitere . Peccaſti . penitere milies . Hec aſſi
due infundo medicamenta . et tumorem inter
cipio . Noui eĩ multũ ɔſcie cruciatũ ſcio q̃nta
ſit deſpacio . Stat dyabolꝰ gladium acuens
ꝛ dñs in hec v̓ba . Oẽm iuuẽtutẽ tuã ɔſūdiſti
oẽm vitam pdidiſti . cũ eras in theatro cum
amicis . ĩ circo cũ ſodalibꝫ ĩ lupanari cũ mere
tricibꝫ . deiñ rapuiſti . auaricie ſtuduiſti periu
raſti . blaſphemaſti . Que ẽ iã ſpes ſalutis eſt
Periſti . periſti . Fruere ẽgo iã vel p̃ñtis vite
voluptatibꝫ . ducito ĩ leticia cor tuũ . Hec dya
boli v̓ba ſũt iſta ĩimici cõſilia . ſ; mea cõtraria
ſunt verba ſ; ego dico tibi nõ dyabolꝰ Si lap
ſꝰ es potẽs ſurgẽ . Periſti . ſ; potẽs ſaluari
fornicatꝰ es ſ; potẽs te ɔtinẽ Mechatꝰ es ſ;

poteras liberari· Ad ſpectacula proruebas ſed
poteras reuocare pedē· Cū malis hoībꝰ verſa
beris· poteras recedere ⁊ cū bonis eē in vtraqꝫ
pte libeꝝ habes arbitriū· tantū ꝉ pua īcipiat
eē ꝯuerſacō tua· paululū penitere· Fūdant o
culi tui lacrimā· redi ad ꝯſciēciam tuā· cōſide
ra temetipſum propone ante oculos diem iu
dicij· ⁊ padiſi delicias· que ꝑparantur ſanctis
Occidiſti· ſꝫ penitere· Mechatꝰ es· ſꝫ ꝯfitere
Cecidiſti· ſꝫ reſurge· Vulneratꝰ es adhibe tibi
curā dum viuis· Dū ſpiras eciā in ipſo lectulo
poſitꝰ· eciā ſi dici pōt exanimās ut iā de hoc
mūdo exeas· de hac cōpede libereris· penitere
Nō impediat̄ tpis āguſtia miſericordia dei
Quō inquit et qualit· Vlceribꝰ plenus ſū vul
neribꝰ refertus· mille criminibꝰ obnoxius ſū
poſſū ī nouiſſimo penitere die· Potes· ⁊ val
de potes cariſſime· In exitu tuo cogita deum
teſtamētum relinqꝫ pauperibꝰ tu illuc vadis
et opa tua maneāt· Nolo m̄ dicas· Dū noſſe
potero· ſi qualemcūqꝫ veniam habeo· vbi mīa
dei implorat̄· queſtio non expetit̄· qn̄ ille cu
rat nolo diffidas· tantū nos ꝉ paululum ꝯuē
tamur· Stat medicus ſecās· ⁊ innumeras ad
hibens curacōnes ⁊ nō interrogas quō curatis
ſed concedis arti· Seruo concedis et domini
miſericordia non cōcedis· Nolo dicas quōmō

ſed magis admirare. et glorifica. Nam. ⁊ ego
te interrogabo. Quomodo latro ſaluatus. eſt
quippe. qui omnem vitam ſuam cruentam ha
buit. homicidijs. perfoſſionibꝰ. direpcionibꝰ
mille obrutus malis. et non penituit dū ad
huc eſſz in terra. Ab hominibꝰ quidꝫ pro ſce
lere ſuo condempnatur. a deo autem ꝑ bonam
confeſſionem coronatur. vniꝰ diei vita non
fuit. dominꝰ in cruce clauis affixus pēdebat
iam iamqꝫ moriturꝰ nō deſperauit ſalutem ſu
am. et certe ſocio eius renitente. ſꝫ hic ꝯfeſſꝰ
eſt dominum petens de factis ſuis. ⁊ paradiſi
ianuam meruit aperire. O latronis admiran
da fides. et in cruce poſitꝰ vim fecit. et intra
uit regna celorum. Sed quēadmodū inquiens
ſaluatꝰ ē. diſcere cupio. Audi verba latronis
Memēto inquit mei dn̄e cū ve. in re. t. Et tm̄
preualuit ſmo. preualuit ꝯfeſſio adiuuāte di
mia. Et qꝛ ex aīo peituit. et ꝯfeſſus ē deū eē
xpm̄ ꝑadiſi meruit eē colonꝰ. Si me interroges
quō curaris neſcio quō. Ne a me expetas qua
litatē. Saluari ſolūmō cupio. Non requiro
curacionis fibram. liberari cupio de egritudine
Non interrogo medicine racionē. Si potes
dicere quomō deus eſt. Noſce poteris. et quē
admodum miſeretur. Interrogabo. et ego te
Dicito michi Quomodo adulteri quō wolles

quõ maſculorũ ↄcubitores. quõ ſiites clauſtra
carceris habitantes. Mille accuſacões inimi
ci amariſſimi. poteſtaꝫ iudiciaria. imminens
parati carnifices. et ad nutum regis dimittũ
tur. fiet homo eſt mei ſimilis. et meus ↄſer
uus. Quid enim ſi purpura circumdatur. ſed
nichil mea ſubſtancia amplius habet. vna n̄
tura par ↄditio. Sic ingredimur mũdũ pari
ter egredimur. e mundo ipõ ſpũ ſuſtentamur
Ad nutũ eius. puis apicibꝫ puniẽdi ſoluũtur
Si hoc fecit homo moriturus quantomagis
deus angelorũ ⁊ archangeloꝝ dominꝰ. ſi ſolũ
modo innuerit ſaluare non poterit Et rex. q̃
dem. ſi dimiſerit e carcere. penam donat. non
peccata deus autẽ peccata dimittit. Si dixe
rit adultero iã nolo ut adulter ſis. verba ſta
tim vertuntur in opa. Si dixerit fornicatori
ceſſa ab immundicia tua. illico mens eius. in
melius mutatur. Et ut ſcias quia ita eſt. dix
it. Fiat celum. et factum eſt celum. Precepit
fieri terram. et verbum eius in ope ceſſit. Vo
lo fieri luĩnaria. ⁊ ſtatim facta ſũt ⁊ aſtris cõ
pletum eſt celum. Sol et luna precepto eius
ↄſumant curſum ſuum. Volo fieri angelos. et
in puncto hore tanta milia facta ſunt. Et qui
ex nichilo hec omnia fecit. ſi vult ſermõe ſuo
tua peccata nõ valet ſoluere ⁊ poſt peniẽciã

in angeliacam cōſtituere gradum. Quid enim ē peccatum ad domini miam. Tela aranee q̄ vento flante nuſquam cōparet. Si deus voluerit. null9 impediet. Hec dico non ut negligē ciores vos faciam cariſſimi. ſed ut ad fidē vos ſalutaris expectacionis adducā. Nūq̄ deſpe retis de vobis. ſed de dei cōfidete mia. deſpera te poti9 illum qui de ſe deſperauerit. q̄ reuocare pedem non vult q̄ dei precepta cōtempnit et deſpicit. et non ſe cogitat eē moritur. Cōſide rate ergo cariſſimi mei ꝓpħam iſtū poſt grāz ſpūs ſcī. poſt datā ad deū fiduciam. poſt mł titudinem v̄tutū. poſt tātos triūphos. pub licantē ſemetipſū ⁊ dicē tē. Miſerere mei deus ſecundum magnam miſericordiam tuam. In inmenſum miſericordie pelagus. memetipſū extendi ad dei miſericordiam. Quid ampli9 queris. O dauid. Audi ꝓpħam nathan dicē tem. dn̄s dimiſit peccatū tuū. Nō quero ſolū peccata m̄ dimitti. ſʒ et decorem meum priſti num quero. Et ſm mł titudinē miſeracōnum tuarꝫ. dele iniq̄tatem meā. Vide q̄d q̄rat. dele īquit ⁊ āpli9 laua me. Pl9 aliq̄d q̄ro maiorez honorē maiorē gloriā. Ampli9 laua me ab īiq̄tate mea ⁊ a delicto meo mūda me. Quid ei dignū feci ut hoc ībi fiat Attēde diligēci9 v̄bo ⁊ temetipm̄ appēde Mia dei īeſtimabił ē

ſine fine eſt · quē ↄpꝛehendi nō pōt · ſupeñs
oēm ſenſum · vincens oēm cogitacōem · Ꝺꝫ qꝛ
tal' eſt mīa dñi tñ ne hoīes miam ↄſecuti re
miſſiores fierent · querit quid ꝺ a nobis deus
Miſeretur quidē · ꝫ nō paſſim miſeretur pro
uocat nos ꝛ dicit · Da · ꝛ tu aliqͩ · utputa mil
le ſcelera perpetraſti · habes onera delictorum
volo alleuiare pondus tuū · Da et tu manum
tuā · nō quia ego tui egeo · ſed quia volo et te
aliqͩ ↄferre ad tuā vtilitatem · Quomō ergo
latro ſaluatus ē · ꝛ tanta ſoluit peccata · Oci
to eū mīa ꝓuocatū et fide ſua tanqꝫ ammini
culo vſum · in eo qꝫ dixit · Memento mei dñe
cū veneris in regnum tuum · Quid ↄtulit deꝰ
ſaluti ipſiꝰ · Remiſſionē videlicꝫ pcōꝝ · Quid
vero intulit latro iudiciū ſaluti ſue · Confeſſi
onis fidem · Qualē · Grādē excelſam nimis ce
lum tangentem · Quomō ergo dicam · Judei
viderūt mortuos ſuſcitatos leproſos munda
tos · demones fugatos · mare infrenatū piſcē
ſtaterem portantem · ſtellam rutilantem ma
gos ↄcurrentes · herodem turbatū · Hec oīa
videntes crucifixerūt xpm̄ · latro vero nichil
horum vidit · ꝫ conſiderabat ſputis repletum
crucifixum · aceto potatum et felle · Et cū hec
oīa videret non ē ſcandalizatus · ꝫ regem ce
lorum confeſſus ē · Vide quomō nō fine cauſa

Delatione

misericordiam ↄsecutus est quia et ipse fidem intulit ad salutem suam. Nec nō ⁊ publican⁹ aliena iniuste auferens. quomodo saluatus ē Transiens namqꝫ ihūs dicit ad eum. Veni se quere me. Qui statim exurgens secutus ē eū Et sicut latro ↄfessionem intulit. sic publica nus obediam suā ⁊ in apl̄at⁹ ordine meruit collocari. Dicit ei eū quid ꝗui egritudine vex af. ⁊ mltimodis indigꝫ medicaminibꝫ ⁊ atte nuatus est sumptibꝫ. Si itroierit medicus ⁊ dixerit ad eū q̄ egrotat. plures species ad cō fectōnem medicamis necessarie erūt. R̄ndeat vero egrotās. non habeo vn̄ tātas spēs emā paupertate detineor. dicit ad eū medic⁹. illā ⁊ illā da in̄ spēm tātū. cetera de meo prestabo ita q̄ꝫ rogat dn̄. ut mltū ab iniq̄tate sua laue t. Quid ergo p hoc munē itulit. Dixit. Mi serere mei ⁊ vsqꝫq̄qꝫ laua me ab iniusticia mea et a delicto meo mūda me. q̄d obtulit. Qm̄ inquit. iniquitatem meam ego cognosco. Vi cissitudo est deus vocat. et redit qui fuit reus dedit dominus misericordiā suā. dedit et qui peccauerat ↄfessionē peccatoꝝ suoꝝ. paꝝ q̄ dē ē q̄d habuit. Quid dabis. o dn̄ ut saluari pos sis. ut t misceat medicamētū. Qm̄ inq̄t ini quitatem meā ego cognosco. Et esse potest hō q̄ nō cognoscat peccatū suū. Quanti sunt

peccatores et ſecuri degūt· quāti rapiūt ⁊ nō volunt intelligere· quoniā inique agūt· quāti vaſtant viduas· diripiūt pupilloꝝ facultates quāti circumueniūt aliena mrīmonia quanti tribulāt orphanos· et angnoſcere nolūt ſup uenturā ſibi calamitatem· inſup ⁊ fiducialiter que mala ſūt agūt· ⁊ nec ingemiſcunt nec lacrimā ꝓferūt neqȝ ꝯfitentur· Quō ergo poſſunt hij tales ſaluari neſciētes nec angnoſcētes facinora ſua· nec dei iudiciū pre oculis habentes vidiſti regē exomologeſim facientem ⁊ dicentē· Qm̄ iniquitatem meam ego angnoſco· ⁊ peccatū meū cōtra me ē ſemp· O ingenuitas anime· o mētis ītegritas· nō ē oblit⁹ peccati ſui ⁊ iniquitatis q̄uis ꝯceſſū ſibi fuerit· Ille tn̄ in ꝯſciā ſua tāq̄ in ymagine adulteriū ⁊ homicidiū depictū habebat et ꝑ ſingulos dies videbat putredinem· ⁊ ideo dicebat Et peccatū meū coram me eſt ſemp· Ego illud video· tu id ne conſideres· Ego illud ſcribo· tu q̄ſi dominus dele· Vide enim quid ſit· ſi tu memor ſis de⁹ non erit memor· Si tu ei⁹ oblit⁹ fueris· deus ei⁹ memorabit̄· Ego ſum inquit dn̄s qui deleo iniq̄tates tuas· tu vero memor̄ eorum· eſto· Vt quid ego memor ſum Vt gracior̄ īquit· ſit miſericordia mea· ut ſencias quid tibi conceſſerim· Si enim ſemper

memoꝛ fieris cumuli peccatorum tuorū. eris
memoꝛ bone magnitudīs beneficiencie dei Cō
ceſſi tibi. ſed tu ne obliuiſcaris. ⁊ non ero me
moꝛ. tu autē ſemper recordare. Tales erāt
ſancti. virtutes ſuas non meminebant. ſed
peccatorum ſuorum. memoriam reuocabant
non ſicut nunc homines. peccata ſua obliuiſ
cuntur. et celare cupiunt. Si quippiam autē
boni fecerant in medio profertur. et omnibus
propalare feſtinant. Feciſti aliquid boni cela
illud. vt dominus tuus videat. et ipſe laudet
Nō ſi iactanter aliquid boni feceris. gloriam
ab hominibꝫ recepiſti. Feciſti malum memoꝛ
eſto. ut dominus tuus illud obliuiſcatur. Con
cede domino tuo. Si dixeris memoraſti ea do
minus tuus. ſi dixerit augebit ea. Quō ergo
dicā. Cū dederis inopi rogatꝰ. q̄d dicis. Vidi
pauperē eſurientē ⁊ paui eū. Et ipē dicit Eſu
rientē vidiſti me ⁊ pauiſti. Permitte illi qui
potēs ē dicē gaudiꝫ. cōcede illi dicere ⁊ exal ta
re. Peccata autem tua dicito. ut deleas illa
Sed ꝯfundꝫeris alicui dicē quia peccaſti. Di
cito ea cottidie in anima tua. Nō dico ut con
fitearis ꝯſeruo. ut tibi exprobet. Dicito deo
qui curet ea. Nec enim ſi non dixeris. ignoret
ea deus. Nunq̄d a te vult ea congnoſcere Cū
faciebas ea preſto erat. cū admitteres nouerat

peccare non erubuiſti. ⁊ ↄfiteri erubeſcis. Dicito in hac vita. ut in illa requiem habeas. dicito ingemiſcẽs. et lacrimãs in codice ſcripta ſunt peccata tua. Spongia peccatoꝝ tuoꝝ lacrime tue ſūt. grãdis eaꝝ virtus. Dicam tibi quid valeant lacrime. Attende diligencius Quid martiribꝫ maius. qui animã ſuam ponit ꝓ amico ſuo. Grãdis gloria martirũ mártires effũdunt ſãguinẽ. peccatores effũdunt lacrimas. Meretrix illa nõ fudit ſãguinem ſꝫ fõtes lacrimaꝝ ꝓfudit et deleuit peccata ſua Et quid dicã de meretrice ⁊ immũda muliere Colũpna ecclesie ⁊ fũdamẽtum fidei pñceps apoſtolorũ petrus ad ãcille viliſſime mulier ãile interrogacõem tercio negauit dñm. Nũ quid ſanguinẽ fudit. Nõne amare ꝓfudit lacrimas ⁊ abſterſit peccatũ ſuũ et rẽcepit priſtinam dignitatem ſuã. Ecce habes codicẽ. vbi ſcribis cottidianum expenſũ. habeto codicem ↄſcienciam tuam. et ſcribe peccata cottidiana Quãdo accubueris ſup ſtratũ tuũ. et neminẽ infeſtũ pateris. ãteq̃ꝫ veniat tibi ſompnus ꝓfer in medio codicem ↄſcienciam tuam. Reminiſcere peccata tua. ſi quid in verbo ſeu facto vel in cogitacione peccaſti. Hoc enim dicit ꝓpheta. Iraſcimini. ⁊ nolite peccare que dicitis ĩ cordibꝫ veſtris ĩ cubilibꝫ veſtris ↄpũgimini

Per diennium habuiſti temp9 · ſed obſeruaſ
ti iudicio tuo · et iniunctum negocium · et con
fabulacio amicorum · et domeſtica neceſſitas
et filiorum cura · et vxoris ſollicitudo · et mali
cie timor · et mille te circūdederūt cauſe · Quā
do in lectum tuum veneris · ut ſopori membra
concedas · ad tranquillum portum nemo tibi
moleſtus eſt nemo pulſat · Dicito ī corde tuo
anime tue · Vbi expendimus diem · O anima
quid boni fecimus · aut quid mali operati ſu9
Et ſi quid boni feciſti gracias age deo · Si q̄d
vero mali de cetero ne facias · et reminiſcens
peccatorum tuorum effunde lacrimas · et po
teris in lectulo tuo ea delere · roga deum tuū
et ſic permitte animam tuam ſoporari · Con
feſſus peccata tua · facito tibimetipſi racionē
et ora miſericordiam dei et inuenies requiem
Quid graue · aut quid moleſtum poſitum in
lecto cottidiana deflere peccata · Cum reputa
re tibi ceperis tanquam in eculeo ſuſpēde co
gitaciones tuas et vngula timoris dei radito
eas · Propone tibi iehenne timorem · ſupdu
cito ei ſecture ictum nō habentem dolorem · Iu
dicium facito tibimetipſi terribile leuiorē pre
para confeſſionem cogitatuum · ut non in fu
turo die ignauior ſis ad pſcrutāda peccata
Qm̄ īiq̄tatē meā ego agnoſco ꝛ pccm̄ meum

contra me ē ſemp. Tibi ſoli peccaui ⁊ ma
lum coram te feci. Quid inquit dicit. Non ti
mebam eum qui iniuriſciam paſſus ē. Miles
erat meus. iudicare me nō poterat. ſ; ſollicitꝰ
ſū ꝓpter te. ne tu a me exigas penas. Ut
iuſtificeris in ſmonibꝰ tuis. et vincas cū iudi
caris. Quid ē qđ dicit. Peccaui tibi. fiat iu
diciū. ⁊ iudicet q̄ vincat. Quō quia videt dñi
voluntatem ſine intermiſſione ſp iudicare. cū ho
minibꝰ ſicut ꝓpħa dicit. Audite namq; cōual
les fūdamenta terre. qm̄ iudiciū ē deo ad po
pulū ſuū. ⁊ itez alibi. Populus meꝰ quid feci
tibi. aūt quid cōtriſtaui te. rñde m̄. ⁊ itez ali
bi. Audi celū et auribꝰ ꝑcipe terra qm̄ dñs lo
cutus ē. Filios genui ⁊ exaltaui. ipſi autē me
ſpreuerūt. Et vbiq; vidi deum iudicare cū ho
minibꝰ. dicit ei. Apud te victorie. ut iuſtifice
ris i ſermonibꝰ tuis. Hoīem agricolā regem
feciſti. ꝓpħam ɔſtituiſti. Victoriā m̄ in pūgñ
dediſti. gigātem ſupare feciſti nō virtute cor
poris. ſ; virtute fidei. Purpurā induiſti. diui
cias m̄ dediſti plurimas. Ut iuſtificeris in ſer
monibꝰ tuis ⁊ vincas cum iudicaris. Si dixe
ris peccata mea. ⁊ non dixero. ego ɔdempna
bor propterea m̄iam opus habeo. Ecce eni
in certa. et occulta ſapiencie tue maīfeſtaſti
michi. Quia dixi regnū. Dic et ꝓpħam. Sic

me honoraſti ut ⁊ filiū tuum reuelares michi et notum faceres michi. Vidi quoniam filium habes. ⁊ ſi thronus tuus ſit didici. quoniam futurus ē homo. annūciaui vniuerſo mūdo gaudia aduentus ei9. et quia pati haberet pro ſalute generis humani. et quia crucifigēdus eſſet. ⁊ ſepeliendus. reſurrecturus a mortuis ſine corrupcione. et quia aſcenſurus in celos. Dixi deſcenſionem eius. dixi reſurrectionem eius. dixi aſcenſionem eius. dixi ſedē eius in dextera patris. dixi vocacionem gencium. dixi ɔgregacionē ecclie. dixi iudeorum expulſionem. dixi aplorum eleccionem. In certa. et occulta ſapiēcie tue manifeſtaſti michi Sic me honoraſti. ſic me dilexiſti. et magna miſteria manifeſtaſti michi. Et vbi hec manifeſtauit. Audi hūc ipſum prophetam. quomodo deſcenſionem eius de celo dicit. Deſcēdit ſicut pluuia in vellus. quoniam adueniēs filius dei non deſcendit cum fulgure. aut tonitruo neque cum ſtrepitu. neque cum exercitu angelorum. neque nuda diuinitate. Si enim ſic veniſſet vniuerſa in terris ſed creatura. qd non montes. nō conualles portarent quippe qui reſpicit terrā. et facit eam tremere qui tāgit mōtes. et fumigāt. Nā ſi nudā ſbſtāciā oſtēdiſſet. ſol vtiqȝ extingueretur

luna non appareat·mare exsiccaretur·propterea silencio et tacite venit nemine sciente·neque ipso dyabulo·sed venit silencio·in vterum virginalem·O noua et ineffabilia et mitissima verum misteria·lapides consumuntur·et matrix nil leditur·montes tabescunt·et virginis vterus dominum intrinsecus gestat·Quid dicam aut quid loquar quo digno sermone pronunciem·O amencia hereticorum·Dicite michi quomodo ancilla deum portabat·quomodo creatura creatorem·qui interrogas que sursum sunt·dicito que deorsum sunt·Qui vbique erat·quomodo in matris vtero erat·et in throno maiestatis sue sedebat·Si me interrogas·Nescio·Fide credo·non comprehendo cogitacione·Et quia silencio erat venturus non terrens·non conturbans descendit inquit sicut pluuia in vellus·In terra enim descendens pluuia sonum reddit super lanam autem et vellus descendens·nullum sonitum dat·Mollicies enim lane siluit sonum pluuie descendentis·Et ne discas·quoniam silencio venit·non terrens·non conturbans·non perdens non exterminans·descendit inquit sicut pluuia in vellus dixisti descensionem silencio factam·dicito et prodicionem eius·Qui edebat·inquit panes meos·multiplicauit aduersum me subplantacionem·Dicito et pungnam iudeorum·Inpugnabant

me gratis· dic· et conſilia eorum mala aduer
ſus criſtum· Quare fremuerunt gentes· et po
puli meditati ſūt inania· aſtiterūt reges ter
re · et principes conuenerunt in vnum aduerſ9
dominum· et aduerſus criſtum eius · Dic· et
crucem eius· Foderūt manus meas · ⁊ pedes
meos· dinumerauerunt omnia oſſa mea Dic
et cibum ei9 · et potū· Et dederūt ī eſcā meā
fel· ⁊ in ſiti mea potauerūt me aceto· Dic· et
inſultacōes iudeorum· Sperauit ī dn̄o eripiat
eum· ſaluum faciat eum q̄niam vult eum· dic
et ſepulturam eius· Poſuerūt me in loco infe
riori· dic et reſurrectionem eius· Qm̄ non de
relinques animā meam in inferno nec dabis
ſanctum tuum videre corrupcōem dic ⁊ aſcen
ſionē ei9 Aſcendit de9 ī iubilo ⁊ dn̄s ī voce tu
be· dic ⁊ thronū ei9· dixit dn̄s dn̄o meo· ſede
a dextris meis · donec ponā inimicos tuos ſca
bellum pedum tuoꝝ· dic· ⁊ gloriā eccleſie ei9
Aſtitit regina· a dextris tuis· in veſtitu deau
rato· circūdata varietate dic et thronum
virginum · Adducentur regi virgines p9 eam
dic· ⁊ electōem aplōꝝ Pro patribꝫ tuis nati ſūt
tibi filij· conſtitues eos principes ſuper om̄em
terram· dic· et baptiſmū · Super aquā refec
cōnis educauit me· dic ⁊ miſteria· Paraſti in
cōſpectu meo menſā adu9 eos q̄ tribulāt me

Dic ꝛ vnctōem. Inpīguasti ī oleo caput me
um. ꝛ poculū tuū inebrians quam preclarū ē
Dic et peticōnem gencīū. Pete a me ꝛ dabo
tibi gentes hereditatē tuā. Ecce enim in
certa ꝛ occulta ſapiencie tūe manifeſtaſti m̄
ꝛ iniq̄tates meas dele. Quid vis o ꝓpha. Et
quid deſideras. Soluta ſūt pccā tua. Non in
quit ſufficio hijs. auarꝰ ſum ad petendā miſe
ricordiā dei. Noui dn̄m eē clementē. ꝓpha. e
tiam prius. volo et nunc eē ꝓpha. et illam hr̄e
fiduciā. illā ſancti ſpūs graciā. Auolauit q̄ppe
a me ſicut columba. fetorem peccatorū meoꝝ
ſenciens. Volo ergo priſtinā recuperare. graciā
Auerte faciem tuā a peccatis meis et ō
nes īiquitates meas dele dicito manifeſte q̄d
velis. Vt mundum crea in me deus. Pi
genuitas ꝓphete. O deſiderium ad deum. nt
loquaris m̄ iterum quero. ut et ego tibi loq̄r
amicitiam illam et familiare colloquiū quero
Quid enim. q̄ꝛ liberatꝰ a penis ſum. ſecurus
eſſe non poſſum. Michi maior pena eſt frau
dari colloquio tuo quāuis enim ſubſtāciā tuā
videre nō poſſum. inuiſibil̄ namqꝫ es pre deſi
derio tuo opa tua vidi. et exulto Non vide re
ſꝫ vidi celos et exultaui et dixi. Celi enarrāt
gloriam dei. Conſpexi terram. et dixi. domini
eſt terra. et plenitudo eius. Vidi mare et dixi

Tu ↄfirmaſti in virtu̇te tua mare Vidi diem
et noctem · et clamaui · Tuus eſt dies · et tua
eſt nox · ſolem ⁊ lunam tu feciſti · Vidi mõtes
et dixi · Et altitudines montium ipſius ſunt
Sicut qui amat etiam ſi non videat quem a
mat tñ ſi calciamentũ eiꝰ videat · videre vide
t quem deſiderat · ſic · et egͦ circueo vniu̇ſam
creaturam tanq̃ catulus ſciens · ut ꝑ odorem
ſuauitatis tandem aliqñ domini mei · pñciam
vidē merear · ⁊ dico · Sicut ceruꝰ ↄſiderat ad
fõtes aq̃ꝝ · ita deſiderat aïa mea ad deũ viuũ
quando veniam · et apparebo añ faciem dei Rex
inquit es purpura indutus es · diademate or
natus · Non quero inquit iſta · decorem meũ
quero · et ſplendorem carnis contempno · vm
bram pertranſeo · cenoſa queqꝫ folia ſũt iſta
et nox · et ſompnium · et fenum · et tanq̃ tela
aranee · Gloriam meam q̃ro nõ poſſum ferre
craſtinacionē · nõ ſuffero dilacõez · qui fiduciã
ꝓdidi circumdatus peccato · Cor mũdũ crea ĩ
me · Et nõ ſolum hoc q̃ro · ſed ut inhabitet ab
eo · Et ſpiritum rectũ innoua ĩ viſceribꝰ meis
Bene dixit innoua · Denuo namque fabricã
da eſt domus · quam inueterauerat peccatum
Rogo ut innouet grã · Et ꝑ hoc munē · Quid
michi dabis · o dñ · Doceã iq̃t ĩiq̃s vias tuas
⁊ impij ad te cõuertẽt · ſi accepo ſpm̃ diſputabo

cum debe terraꝝ · ⁊ dicam · Oēs gentes plaudi
te manibꝰ · iubilate deo in voce exultacionis
Qm̄ dn̄s excelſus · terribilis rex magnꝰ ſup
oēm terram · Si accepero ſpm̄ dicam · Dixit
dn̄s dn̄o meo ſede a dextris meis · Donec po
nam inimicos tuos · ſcabel · pe · · tuorū · doceam
iniquos vias tuas · ⁊ impij ad te ↄuertēt · Et
iudaice cerimonie vbi erunt · Non immoles
m̄ oues · non offeras vitulos ⁊ arietes · Scito
quia hijs non delectaris ſed que filij tui ſunt
vis ↄuerſionē genciū · et oblacōnem peccato
rū · Qm̄ · ſi voluiſſes ſacrificiū dediſſꝫ vtiqꝫ
holocauſtis nō delectaberis quia ergo nolo iſta
quid m̄ dabis · Dabo · ⁊ illud ſacrificium quo
delectaris · Sacrificiū dō ſpūs ↄtribulatus
cor ↄtritū ⁊ humiliatū deus non deſpiciet · Im
mo ſacrificiū maximū humilitas ē · Solue pec
catū meum · da m̄ ſpm̄ ſcm̄ · hoc ſacrificiū hui
litatis multomelius ē ꝙ̄ iudeoꝝ · Nā et tres
pueri illi etate iuuenes · ſenibꝰ prudentiores
pauci · ſꝫ ſupantes multos · captiui · ſed fortio
res rege · qui amiſerūt quidē patriam · et non
pdiderūt fidem nudi ſꝫ veſtiti · pauperes · ſꝫ ha
bundantes · ſerui · ſꝫ liberos precellentes · qui
flāmas ardentes ↄuerterūt in rorem · qui ele
menta maxima demutauerūt · qui ignis obtū
derūt virtutem · quos alligauit tyrannus et

ſoluit ignis. lamentabant̃ ꝛ dicebant. Pec
cauimus. iniuſte egimus. iniquitatem fecimꝰ
et non eſt princeps. neque propheta. neque
locus primiciarum ad ſacrificandum. ut inue
nire poſſimus miam. ſed in aīa cōtrita. ꝛ ſpū
hūilitatis fiat ſacrificiū nr̄m. ꝛ ī hoc non ſua
ſcelera deflebāt. q̄ necdum admiſerāt. ſed q̄ſi
boni aduocati pura ꝯſciēcia populo qui in cap
tiuitate conſtitutus erat. rogabāt dn̄m. Cor
ergo contritū. et hūiliatū deus non ſpernet
Hic ſolicitꝰ itēdite. pro ſalute enim veſtra
eſt q̄ re dicuntur. Oēs quippe vos doctores ſi
eri volo. oēs peritos. omnes monachos. non
ut coniuges non habeatis. ſed ut ceteras vir
tutes poſſideatis. que vos commendare poſ
ſunt deo. Monachus enim non ſolum propte
rea dicitur. quia vxorem non habet. ſed quia
religioni dei et ſeculis ipſiꝰ mancipatꝰ eſt q
cura illi eſt quemadmodū deo ī ſeculo placeat
et qui magis eligit caſtitatem que deo cara ē
et ſpiritus ſancti habitaculū. Volo ergo vos in
religione dei feruere. Quid ergo eſt quod que
rimus. Orauit. confeſſus eſt. rogauit. obſecra
tus eſt. deprecatus eſt. lacrimas fudit. Cor
mundum petijt. fidem dedit. Querendum. ſi
quod queſiuit. inuenit. Multam in vos cerno
alacritatem. Multum gaudium. et delector

Nāq; gubnator cum viderit pſperiores flare
ventos delectatur. Vndaꝝ quidem eleuacōnez
non video. ſed video multitudinem cōmouen
ciu n ſe ⁊ non recedētem ⁊ aures patulas ⁊ at
tentos oculos vr̄os ꝯſtringi quidē corꝑaliter
ſꝫ mente ſtabili dilatare ſenſum ad audiendū
verbum dei. Nam qd̄ querit. hoc ē orauit ro
gauit obſecratus ē deprecatus ē. Depoſuit
penam. liberatus ē a peccato. Quid ergo q̄ri
t. Si ad priorem reuertit fiduciam. ſi ſpūs e
meruit graciam ſi qd̄ pecijt accepit. Cor
mundū crea in me deus. ⁊ ſpm̄ rectū inoua in
viſcerib9 meis. Videte cariſſimi quantū potu
it penitencia. ut priori eū redderet dignitati
qua pollebat anteq̄ caderet. Attēdite que di
cuntur de ꝯfeſſione. de repeticione ſpiritus. &
prophetali gracia. Quinquageſimum pſalmum
ſcripſit. poſt hunc vero ſexageſimum. et ſep
tuageſimum. ⁊ octogeſimum et nonogeſimū
Ne ergo quis dicant. quid ei ſi ſcripſit pſal
mos ſine ſpiritu ſancto. non enī recepit ſpiri
tū ſcm̄. interrogemus eos. quomō ſcripſerit
Humana inquiunt ſapientia. deſeruerat enī
eum ſpūs ſcūs. Peccatum quidē ei ꝯceſſum
eſt. ſꝫ ſpūs non ē redditus. Ipſe quidē pecijt
ſed vbi accepit. non inuenimus vbi reſponſū
illi dederit deus. eo q̄ ecce reddidi tibi. qd̄ a

a miſeras. Attendite diligent̄. Scripſit quiq̄
geſimum pſalmum. deinde ſexageſimum ⁊ ce
teros per ordinem. Scripſit autem. et alteꝝ
pſalmum. qui ē poſt centeſimumnonū. Dix
it dominus domino meo ſede. a dextris meis
Donec ponam inimicos tuos. ſcabellum pe
dum tuorum. Hunc pſalmum poſt paſſionē
domini competit aptari. cum conſummatis ō
nibus aſcendit ad patrē. Quiq̄geſim9 vero
ē in quo ſe dicit recipiſſe ſpm̄ ſcm̄. ille autem
centeſim9 non9 in quo dicit. Dixit dn̄s dn̄o
meo. ſede a dextris meis. Querēdū ſicut cep
am dicē. ſi poſt pecm̄. et pniam recepit ſpm̄
ſcm̄. Vbi ē̓go oſtendit̄ q8 recepit. Audi. Qn̄
omnia operatus eſt criſt9. Mare infrenauit
leproſos mūdauit Demones effugauit. ma
liciā exterminauit. Paraliticū ſolidauit. Vox
deſuper intonuit. Hic ē filius meus dilectus
in quo mihi ꝯplacui Iohannes baptiſta teſti
monium perhibet. Ecce agnus dei. ecce qui
tollit peccata mundi. res ipſe clamabant. ſpi
ritus venit ſuper eum in ſpecie columbe. iāqꝫ
incipiebat aſcendere crucem. vocauitqꝫ eos. ⁊
dicit eis. Quid vobis videtur de criſto. Cui9
filius eſt. Ante hoc vos nō interrogaui. quia
necdū vobis ꝓbamenta ditatis mee oſ̄deꝝ
Quando autem elemēta oīa ditatem meam

oſtenderet ⁊ pr̄ deſup intonuit et dixit me fili
um ſuū eē cariſſimū· poſtq̄ doctrinam meam
oībꝫ manifeſtaui et viā veritatis oſtendi ſig
nis ⁊ prodigiis ⁊ virtutibꝫ· nunc vobis dico
quādo ne vmbram quidē ɔtradictōnis habetis
Quid vobis videtur̄ de xpō cuius filꝰ eſt· Di
cunt illi ingrati et vecordes· dauid filius ē ne
gantes ſcꝫ diuinitatem eiꝰ· ⁊ nolentes dicere
eo q̄ dei filius eſſꝫ· Dicit ad eos dñs· et quō
dauid ī ſpū ſancto dn̄m eum vocat dicēs Dix
it dominꝰ dn̄o meo ſede a dextris meis· Do
nec ponā inimicos tuos ſcabellū pedum tuoꝝ
Videtis ergo cariſſimi ſolutā queſtionē· quā
non p ſapienciam mundanam· neqꝫ per ſecu
li prudentiam locutus ē dauid· ſꝫ p ſpm̄ ſcm̄
futurā predixit· ipſo dn̄o teſtimonio phibente
eo q̄ recepit poſt pn̄iam ſpm̄ ſcm̄· Int quin
quageſimū eī pſalmū ⁊ centeſimū nonum gn̄
de interuallū ē ⁊ tpis· ⁊ ordinis· Si aūt ſpm̄
ſcm̄ recepit· immo qꝛ rc̄epit· ſolutum ē pecca
tum· ſuſcepta eſt penitentia· reſtituta ḡra
Cor mundum crea in me deus· et ſpm̄ rectum
innoua in viſceribꝫ meis· Vides q̄ iterum ad
ſuam rediit dignitatem· Iteꝝ ꝓpha vnitꝰ eſt
grē· iterū de xpō ānūciat· ⁊ diſpenſacōis eiꝰ
predicit miſteria· Videtis cariſſimi quanta ē
penitencie virtus· et ɔuerſacōis ad deum ab

operibus malis. Hic enim ſanctus dauid nõ
ſolum cum in corpore eſſet placuit deo. ſed et
poſt mortem ſuam. inuenitur viuis grande ſo
lacium. Contigit namque temporibꝫ ezechie
regis. allophilos inimicas iudeorum gentes
circumuallaſſe ciuitatem iheroſolimam Et cũ
eſſꝫ ezechias vir iuſtꝰ rogauit dñm. ⁊ pſtra
tis lacrimis deprecabatᷣ vlcõeꝫ. de adũſarijs
poſtulãs Venit ergo ad eum yſaias ꝓpħa et
dicit. Ne reputaret. ille quia iuſticia ſua ex
auditꝰ eſt. et certe iam defecerat dauid. ⁊ ha
bebat multos annos requieſcens. quid ergo
dicit ei. Protegam ciuitatem hanc propter
me. et ꝓpter dauid ſeruum meum. dauid mor
tuus eſt. et merita eius vigent. O rem admi
randam. O ineffabilis clemencia dei. Homo
mortuus viuo patrocinatur. O iuſtorum. et
poſt ↄſũmacionem inexpungnabilis pungna
virorum. Pro hijs omnibꝫ. gracias agamus
deo. et tales nos exhibeamꝰ in hac vita quo
poſſimus inuenire requiem ſempiternã. cum
ſanctis eius. Per criſtũ dñm nrm cum quo
ẽ deo pr̃i vna cũ ſpũ ſcõ. honor. gloria. impe
riũ. ptãs. p immortalia ſeculorum. Amen.

¶ Explicit. Criſoſtimus ſup. Miſerere
mei deus. deo laus.

B.X.7.

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Copyright 4/1999 YxyMaster GmbH www.yxymaster.com
VierFarbSelector Standard* - Euroskala Offset

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg